SHOWERS
Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:28, leidžiasi 7:06.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1 - 6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV | Price 15c | Chicago, Ill.— Trečiadienis, Rugsėjo-September 13 d., 1972 m. | Kaina 15c | 216

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

PRAVDA PRIPAŽINO: PRITRŪKOM DUONOS

DEMOKRATAI UŽVEDĖ BYLĄ PRIEŠ R. NIXONO PERRINKIMO KOMITETĄ

WASHINGTONAS. — Demokratų partija reikalauja teisingumo departamento paskirti specialų tardytoją. Teisme užvestoje byloje demokratai kaltina Nixono kompanijos finansų tvarkytoją Maurice Stans ir kitus pareigūnus "politiniu šnipinėjimu". Demokratai sako, kad iš respublikonų aukų iždo 114,000 dol. niekur neskelbti dingo ir niekas nežino, kam jie buvo sunaudoti. Birželio 17 d. policija sugavo penkis asmenis demokratų nacionalinio komiteto įstaigoje fotografuojant dokumentus. Suimtųjų tarpe buvo žmonių, artimai susirišusių su respublikonų komitetu.

Demokratų štabo pirmas puolimas įvykęs gegužės 25 d. Dingo kai kurie laiškai ir dokumentai. Nuo tos dienos demokratų pirmininko O'Brien telefonas buvo klausomas iki birželio 17 d. Klausymosi būstinė buvusi motelyje prieš demokratų įstaigą. Buvę bandyta įsilaužti ir į sen. McGovern įstaigą.

Be buvusio prekybos sekretoriaus Stans, kaltinami respublikonų komiteto iždininkas Hugh Sloan, saugumo valdininkas James McCord ir komiteto patarėjas Gordon Liddy. Be penkių pagautų demokratų įstaigoje, kurių Bernard Barker jau prisipažino New York Times korespondentams, kaltinamas visas respublikonų prezidento perrinkimo komitetas. Barkeris yra buvęs CIA valdininkas.

Šeimininkių uždarbiai

LONDONAS. — Kiekviena namų šeimininkė žino, kad ji namie turi daug darbo, tačiau dabar, Britanijos Radijo korporacija pasamdė žymią vadovybės patarėjų firmą, kad ji apskaičiuotų, kiek, iš tiesų, yra vertas namų šeimininkės darbas rinkos kainom.

Patarėjų firma paėmusi šeimininkės "vidurkį", 36 metų Iris Gobin, gyvenančią Londone ir turinčia du mažus vaikus, ilgai stebėjo jos kasdienines pareigas. Paskelbtame raporte sakoma, kad jos darbo namuose savaitė siekia net 85 valandas. Tarp šeimininkės pareigų buvo maitinimo planavimas ir darbai, valymo, auklėjimo darbai. Jei jos vyrui tektų mokėti jai algą pagal rinkos atlyginimų vidurkį, tai ta alga siektų 192.40 dol. per savaitę, virš 10,000 dol. per metus.

LANSING. — Michigano valstijos rinkimuose lapkričio mėn bus ir abortų klausimas. Grupė žmonių surinko 300,000 parašų po peticija, reikalaujančių, kad šį klausimą būtų leista spręsti balsuotojams. Grupė siekia įvesti laisvesnius abortų įstatymus.

AUSTIN. — Buv. prezidento duktė Lynda Johnson Robb papasakojo, kad Darbo dieną plaukymo baseine vos nenuskendo jos 2 metų duktė. Ją išgelbėjo jos vyras ir saugumo valdininkas. Jai teko naktį praleisti ligoninėje.

LAKE TAHOE. — Artistė Ann-Margret nukrito nuo aukštai iškeltos scenos ir labai susitrenkė, sulaužė žandikaulį, dar kelis veido kaulus. Jos išvaizdai tas kritimas gali atsiliepti. Ji nukrito net 35 pėdas.

WASHINGTONAS. — Atstovas Carl Albert pripažino, kad jis turėjo automobilio nelaimę ir davė kitam vairuotojui apie 100 dol. už padarytus nuostolius. Atstovas paneigė gandus, kad jis buvo girtas.

IŠ VISO PASAULIO

TUNIS. — Libijos lėktuvas, atskridęs į aerodromą netoli Muencheno, pasiėmė penkių arabų kūnus. Arabai žuvo, kai vokiečių policija bandė išvaduoti jų pagrobtus Izraelio sportininkus. Arabai bus palaidoti po pamaldų Tripolio mečetėje. Libija jau pradėjo derėtis su vokiečiais, kad trys suimti arabai irgi būtų atiduoti Libijai. Vokiečiai visus tris laiko atskiruose kalėjimuose, nes bijoma, kad arabai teroristai gali bandyti arabus išvaduoti.

MASKVA. — Apie 100 Maskvos žydų pareiškė prezidentui Podgornui protestą raštu, nes milicija trukdė žydam susirinkti į sinagogą žydų naujų metų proga. Archipovo gatvėj, kur stovi sinagoga, milicija išstatė barikadas ir stabdė praeivius praėjusį penktadienį ir šeštadienį. Žydai reikalauja įvykį ištirti ir įsakyti milicijai netrukdyti žydų būsimų švenčių metu.

RICHMOND. — Apeliacijos teismas nusprendė, kad Centrinės Žvalgybos agentūra turi teisę reikalauti slaptumo priesaikos iš savo tarnautojų, tačiau ta priesaika turi riboti tarnautojus tik tokiems dalykams, kurie paskelbti slaptais. Vienas buvęs valdininkas nori parašyti knygą apie savo darbą CIA agentūroje ir nori atsikratyti duotos priesaikos varžtų. Teismas jo darbą palengvino.

QUANG TRI. — P. Vietnamo marinai įsiveržė į komunistų užimtą citadelę Quang Tri mieste. Joje yra apsupta apie 400 komunistų kareivių.

KAMPALA. — Ugandos prezidentas pareikalavo, kad tuoj išvažiuotų 12 britų karinių patarėjų delegacija, apmokiusi Ugandos kariuomenę. Visi britų piliečiai bus slaptos policijos sekami, nes Uganda turinti žinių, kad britai planuoja nuversti Ugandos prezidentą generolą Idi Amin.

LOS ANGELES. — Kandidatas į viceprezidentus, demokratas Sargent Shriver pažadėjo mašinistų konvencijai, kad išrinkus prezidentu sen. McGovern, jis paskirtų darbo sekretorium kurį nors darbo unijos veikėją.

BELFASTAS. — Protestantai darbininkai Šiaurės Airijoje grasina streikais ir uždarė dvi elektros jėgaines, protestuodami prieš žiaurų britų kareivių elgesį su demonstruojančiais protestantais, kurių du praėjusią savaitę buvo parašiutininkų nušauti.

TEL AVIVAS. — Aukščiausias Izraelio teismas nusprendė, kad buvęs JAV gangsteris Lassky negali pasilikti Izraelyje, nors jis ir žydas. Jam bus duoti kelionės dokumentai ir teks paieškoti kitos prieglaudos. Amerikon jis negali grįžti, nes čia jo laukia teismas. Amerika nereikalavo jo išdavimo.

Prezidentas Nixonas rimtai svarsto jam korespondento duotą klausimą spaudos konferencijoje Vakariniuose Baltuose Rūmuose, San Clemente, Kalifornijoj.

UŽDARYTA 20-TOJI OLIMPIADA

MUENCHENAS. — V. Vokietijoje pirmadienio vakare buvo iškilmingai uždaryta XX-ji Olimpiada ir iškelta iškaba — "Montreal — 1976". Šioji Olimpiada pasižymėjo įvairiais nemalonumais, kurių paskutinis — iškaba, kurioje buvo išreiškiama padėka išeinančiam Tarptautinio Olimpiados Komiteto pirmininkui Avery Brundage. Lentoje buvo neteisingai parašyta jo pavardė: "Brandage". Dabar spaudoje prasidės tos Olimpiados nagrinėjimai ir priekaištai.

Jau kaltinamas JAV krepšinio komandos treneris Hank Iba, kuriam siūloma pasitraukti iš pareigų. Spauda pripažįsta, kad nežiūrint įvairių suktybių ir neįtikėtinai netvarkingos rungtynių su sovietais pabaigos, Amerikos komanda lošė labai prastai. Ji turėjo sovietus sumušti 20 taškų skirtumu, sako Chicago Today sporto korespondentas Bill Jauss. Kaltinami ir kiti JAV sporto pareigūnai, kuriems teks gerokai pasitempti, arba atsisveikinti su Olimpine komanda.

Belgijoj ieško marokiečio

BRIUSELIS. — Belgų policija gaudo arabą Hassan Joudat, iš Maroko, kuris įtariamas pasikėsinimu nužudyti Izraelio diplomatą Briuselyje. Diplomatas buvo įviliotas į vieną miesto kavinę ir ten penkiais šūviais peršautas. Arabas jau anksčiau pasižymėjo bandymu pavogti pasus iš Maroko ambasados ir grasinimais nužudyti ambasadorių. Jo teismas balandžio mėnesį išgirdo, kad jis priklauso Al Fatah palestiniečių organizacijai.

Maroko ambasada paskelbė pareiškimą, kuriame sakoma, jog nėra jokių įrodymų, kad pasikėsinime prieš Izraelio diplomatą dalyvavo marokietis.

Belgijoje dirba nemažas skaičius arabų iš Alžiro, Tuniso ir Maroko. Nemažai studijuoja Belgijos universitetuose. Arabai, paprastai, remia Palestinos teroristus.

Duos milijoną dol. žuvusių šeimoms

BONA. — Vakarų Vokietijos vyriausybė paskelbė, kad ji duos apie milijoną dolerių izraelitų sportininkų, žuvusių Muenchene nuo arabų rankų, šeimoms. Vokietijos Raudonasis Kryžius pinigus perduos Izraelio Magen David Adom organizacijai.

Vokiečių policija ir muitinių tarnautojai sustiprino arabų keliautojų tikrinimą visuose aerodromuose ir sienos perėjimo punktuose. Apie 60 arabų, kurie bandė išvažiuoti iš Muencheno, buvo sulaikyti 24 val. Kitiems 57 arabams, kurie atskrido į Muencheną, nebuvo leista išlipti iš lėktuvo. Iš viso apie 600 arabų valstybių keleivių turėjo pavėluoti dėl skryningų ir bagažo tikrinimų. Tokie tikrinimai vyksta visuose V. Vokietijos aerodromuose.

Olimpiadoje, be 11 žydų ir 5 arabų žuvo ir vienas 18 metų austras, kuris užsimušė, lipdamas vienos vėliavos stiebu. Manoma, kad jis bandė pavogti Olimpiados vėliavą.

WILKES-BARRE. — Prezidentas Nixonas apsilankė nuo potvynių nukentėjusiam Wilkes-Barre mieste ir pažadėjo gyventojams paramą. Jis atvežė 4 milijonų dol. čekį vietinei kolegijai.

TAIPEJUS. — Tautinės Kinijos prezidentas Chiang Kai Shekas sugrįžo iš ligoninės namo po plaučių uždegimo. Jam daktarai dar nepatarė išvykti, tačiau jis įsakė vežti jį namo.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Vakar Čikagoje lankėsi du svarbūs demokratai: kandidatas į prezidentus sen. McGovern ir sen. Kennedy. Meras Daley juos nusivedė vidudienį į Madison ir State gatvių kryžkelę, kur įvyko mitingas.

◆ Baltieji Rūmai paskelbė, kad prezidento patarėjas Kissingeris šiandien iš Maskvos skris į Londoną, o penktadienį lankysis Paryžiuje. Jis susitiks su premjeru Heath ir prezidentu Pompidou. Apie ką Kissingeris kalbėjo Maskvoje, spaudos sekretorius Ziegleris atsisakė pasakyti.

◆ Izraelio premjerė Golda Meir kalbėjo parlamente apie praėjusios savaitės įvykius Muenchene, kur arabai nužudė 11 Izraelio sportininkų. Ji patvirtino, kad Izraelio saugumo pareigūnai buvo Muenchene ir bendradarbiavo su miesto policija. Arabai atmetė visus pasiūlymus, kurie numatė įkaitų paleidimą, tada neliko nieko kito, kaip jėga bandyti įkaitus išvaduoti. Tas nepavyko ir Izraelis nekaltina Vokietijos.

◆ Senatorius Mansfieldas pareiškė, kad reikėtų visai panaikinti Olimpiadas, nes jos tapusios rasizmo, nacionalizmo, įvairių sukčiavimu lizdu.

◆ Vakar prezidentas Nixonas tarėsi su vyriausybės nariais ir kongreso respublikonų vadais kampanijoje pabrėžti demokratų vadovaujamo kongreso neveiklumą, įstatymų projektų vilkinimą.

◆ Lous Harris apklausinėjimas parodė, kad 74% amerikiečių pritaria prezidentui, kad svarbu neleisti Pietų Vietnamui patekti į komunizmo rankas. Apie 53% pritaria, kad Šiaurės Vietnamo uostų blokada privers komunistus derėtis dėl taikos.

◆ Pirmą kartą po 27 metų Šiaurės Korėjos delegatai atvyko į Pietų sostinę tęsti derybų dėl karo atskirtų šeimų sujungimo. Komunistų delegatus pasitiko didelės žmonių minios.

◆ Amerikietis plaukikas Mark Spitz ketvirtadienį susitinka su Universal filmų bendrovės direktoriais. Visa eilė filmų bendrovių Hollywoode siūlo jam darbą.

◆ Čikagos, Niles ir Mount Prospect policija ieško žmogžudžio, kuris nužudė 27 m. Barbarą Flangan ir jos 18 mėn. dukterį. Ji ieškojo darbo, kaip vaikų saugotoja. Jai kažkas paskambino, siūlydamas darbą, ji išėjo ir daugiau nebegrįžo.

Veneroj akmenys kaip žemėje

MASKVA. — Sovietų erdvėlaivio kapsulė, kuri pasiekė liepos mėn. Veneros planetą ir siuntė įvairius matavimus per 50 min., davė sovietų mokslininkam naujų žinių apie tos planetos savybes. Skelbiama, kad planeta toje vietoje, kur kapsulė nusileido, buvo padengta granito akmenimis, panašiais, kokius randame žemėje. Saulės spinduliai, nežiūrint planetą gaubiančios tirštos atmosferos, pasiekia planetos paviršių.

Kapsulė su įvairiais aparatais, nors padengta storais, karštį mažinančiais šarvais, sudegė po 50 min., nes temperatūra Veneroje siekianti 880 laipsnių karščio.

BLOGAS DERLIUS JAVŲ, BULVIŲ, PIENO IR DARŽOVIŲ ŪKIUOSE

MASKVA. — Užsienio stebėtojai Maskvoje, prisimindami, kad Chruščiovas buvo pašalintas iš valdžios po labai blogo derliaus 1963-64 metais, mano, kad panašus pavojus dabar yra Brežnevui. Jis neseniai lankėsi Centrinės Azijos respublikose. Spauda pabrėžė, kad Brežnevas tarėsi su vietiniais žemės ūkio direktoriais. Sovietai ne tik perka Kanadoje, Amerikoje, Prancūzijoje ir Australijoje javus, bet iš Rytinės Europos valstybių perkamos bulvės, o pietinėse respublikose blogai uždėrėjo medvilnė ir vaisiai. Rugsėjo 19 susirenka Aukščiausias Sovietas ir prieš tai partijos centro komitetas. Čia bus daugiausia kalbama apie derliaus padėtį ir apie reikalą peržiūrėti paskutinįjį penkerių metų planą.

Viet Congas siūlo koalicinę valdžią

SAIGONAS. — Viet Congo vadovybė P. Vietname paskelbė "naują" taikos pasiūlymą, kuriame, tačiau, nėra nieko naujo. Planas reikalauja pripažinti, kad P. Vietname yra dvi valdžios, dvi kariuomenės ir dvi politinės jėgos. Todėl, norint suvienyti P. Vietnamą, reikia įsteigti Saigone vyriausybę, patenkinančią abi puses lygiais, demokratiniais principais. Tai reiškia koalicinę vyriausybę, kurioje pusę vietų užimtų komunistai.

Valstybės departamentas pareiškė, kad pasiūlymai yra surašyti kitais žodžiais, tačiau jų esmė ta pati, kaip ir anksčiau statytų reikalavimų. Viet Congas sako, kad jis vienas nesistengia valdyti krašto, tačiau negali leisti, kad jį valdytų ir "Saigono marijonetės". Kol Amerikos agresoriai palaikys Saigono dabartinę valdžią, Pietų Vietnamo patriotai kartu su mylimais broliais iš šiaurės tęs kovą, sakoma pareiškime.

NAUJAS LEIDINYS

Know Your Enemy — Communism, — tai antroji laida ALT-bos 1970 m. išleisto leidinio. Abiejų tiražas — po 10,000 egz. Abiejose laidose gausu komunistų vykdyto genocido nuotraukų, visa eilė svarbių dokumentų tekstų (anglų kalba). Antroje laidoje, išleistoje š. m. rugpiūčio mėn., įdėtos Brazinskų, Simokaičio, Kudirkos ir jo žmonos nuotraukos, jų pareiškimai, demonstracijų Čikagoj nuotraukos, katalikų, dvasiškių Lietuvoje skundas ir kt.

Leidinys ypatingai svarbus ir platintinas ypač angliškai kalbančiųjų tarpe. (E)

TOKIJO. — Buvęs Japonijos premjeras Sato pradėjo auginti ilgus plaukus. Japonų spauda teigia, kad jis seka buv. prezidentu Johnsonu, kuris paskutinėje nuotraukoje pasirodė su gan ilgais plaukais.

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų lėšų komitetas nubraukė nuo vyriausybės biudžeto gynybos reikalams 4.3 bil. dol., tačiau paliko lėšas naujiems ginklams statyti.

CONCORD. — Buvusio prezidento duktė Caroline Kennedy įsiregistravo į naują mokyklą — Concord Academy, Mass. Čia ji išbus iki universiteto studijų. Jai 14 metų.

COLUMBUS. — Ohio darbo unijų federacijos vadas Frank King pareiškė, kad jam respublikonai siūlė stoti į buvusių demokratų komitetą už prezidentą Nixoną, tačiau jis atsisakęs. Jis tačiau neremia ir sen. McGoverno.

"Pravda" labai atvirai paskelbė praėjusį šeštadienį, kad keliuose Gorskio rajono miestuose: Vorsma, Arzama, Uren ir Segach praėjusį mėnesį "sustojo" duonos pristatymas vartotojams. Dėl to iš pareigų buvo pašalintas vartotojų kooperatyvo vicedirektorius, nes pastebėta netvarka ne tik duonos, bet ir bulvių bei daržovių pristatyme.

Tyumeno rajone po didelių nuostolių nuimant derlių pašalinti iš pareigų dvieju didelių valstybinių ūkių direktoriai. Milicija gaudo iš kitų miestų į Kurską atvykstančius žmones, nes pastebėta, kad jie supirkinėja Kursko bulves iš privačių sklypelininkų, Serouchove, apie 60 mylių nuo Maskvos, dvi savaites žmonės negalėjo gauti nei bulvių nei kiaušinių.

"Pravda, rašydama apie Gorskio apylinkes, klausia: Kodėl susidaro eilės prie krautuvių? Laikraštis sako, kad kalti organizatoriai ir neatsakingi pareigūnai. Kiekvieną dieną komunistų laikraščiai labai daug skiria vietos maisto gamybai, žemės ūkio klausimams. "Pravda" kaltino Stovropolio pareigūnus, kad jie 25 dienas visai nieko nepristatė valstybės sandėliams. "Pravda" sako, kad taip atsitiko todėl, kad valstybės reikalai buvo nustumti į užpakalį, o pirmenybė buvo duota vietiniam interesui.

Kitas laikraštis "Moskva" barasi ant pareigūnų, nes karvės šiais metais davė po 200 svarų mažiau pieno, negu normaliai duoda. Kai kurie ūkiai atsiliko iki 300 tonų nuo nustatytų planų. Maskvos restoranai, pagal tą laikraštį, nesunaudotus, pasenusius produktus siunčia į ūkius gyvuliams šerti. Karvės nesilaiko komunistų valstybinio plano.

Iki šiol dėl žemės ūkio nesėkmių didžiausia auka buvo Gudijos žemės ūkio ministeris Stefan Skoropanov, tačiau ateityje tokiu atpirkimo ožių gali būti daugiau. Stebėtojai spėlioja, kad Brežnevo kelionės po Azijos rajonus ir yra jo apsidraudimas nuo galimų kaltinimų. Tos kelionės sako: "Žiūrėkite, koks aš rūpestingas, kaip domiuosi derliaus nuėmimu, nekaltinkite manęs! "Kalčiausia dėl viso tu nepriteklių yra pati komunistinė sistema.

— —

Lankė Chruščiovą

MASKVA. — Šimtai Maskvos gyventojų susirinko prie buvusio sovietų premiero ir partijos vado Nikito Chruščiovo kapo, minint jo mirties metines. Kapas buvo papuoštas gėlių puokštėmis. Lankytojai pastebėjo, kad ant paminklo pakeista ten buvusi Chruščiovo fotografija. Po laidotuvių nuotrauka rodė jį atlapais marškiniais be jokių medalių. Dabar padėta nuotrauka tamsiame kostiume su visais medaliais.

JUOZAS KARIBUTAS

KELIONĖ APLINK PASAULĮ

JUOZAS KARIBUTAS

Išsiruošti į tokią kelionę šiais laikais, kada visokių nuotykių ieškotojai bando ir pakreipia kelionių maršrutus visai kita linkme, kada nežinai, kas nutiks sparnuotą lėktuvą, į kurį savos kojos tave įneša, kur ir kas tave nuskraidins? Ogal dar geriau — ratuoti vyrai terorizuos ir gal dar kitokių nuotykių tau ši kelionė atneš. Taigi kiek buvo lengva pasižadėti — važiuoju, tiek buvo sunku skirtis su namais, savaisiais ir išvykti tartum niekur nieko, kelionėn, kurios 1500 dol. bilietas pažymi *"Kelionė aplink pasaulį"*, "Round the world".

1972-jų metų kovas skleidė pavasarinius pumpurus. Prasidėjo gražios Californijos saulėtos dienos. Mano agentas dirbo išsijuosęs. Bilietų virš penkios dešimtys. Jiems reikia sudaryti kelionės maršruto planas. Smulkiai sužymėti visos vietovės ir net atstumas — mylios. O tų mylių tiek daug! Nustebau pamatęs, kad reiks man praskristi 17,-673 mylios kelio. Žinoma, keičiant įvairiausių šalių ir kompanijų lėktuvus. Pan Amerika skrenda tik į kai kurias šalis arba kraštus. Jaučiu, kad pradedu nervuotis ir rūpintis.

Galutinai data nustatyta: kovo 28 d. išvyka iš namų..

Betvarkant visas paskutinias kelionės smulkmenas, atsiranda visada nenumatytų rūpesčių. Taip ir stumiesi lyg į kalną, kad užkopęs galėtumei stebėti pasaulio platybes su visomis meno ir kultūros pagražinimo formomis bei varsomis. O kaip vėliau paaiškėjo, buvo verta ir man tai buvo labai naudinga.

Išaušo gražus kovo 28 dienos rytas. Neišmiegota naktis paliko nuovargio žymes. Rūpestis. Kelionė, kuri visada taip masinančiai mane viliojo, dabar bauginančiai veikė. Jos artėjimas ir vilija ir gąsdina. Svečias iš Lietuvos Dr. P. Tulevičius, kurį palikau savo namuose, duoda man medicinišķus patarimus, kaip išsilaikyti kelionėje nesusirgus. Jo patarimai buvo labai man naudingi. Užtai tą ilgą kelionę išsilaikiau puikiausiai.

J. Mitkus su ponia atvyko išvežti iš namų, kuriuos palikti nebuvo jau taip lengva. Kai sėdau į jų automobilį, jutau lyg ir gailestį, tokią ilgą kelionę sau užkrovęs. Geriau būtų, jei porą trejetą valstybių aplankyčiau. Dabar gi, visa Azija, viduriniai rytai ir dalis Europos bei Afrikos.

Saulė blizgino žaliuojančius palmių medžius. Viskas ėjo sena vaga, o mes riedėjome link Roosevelt Hotel, iš kur limuzinas veš į aerodromą.

KELIONĖS PRADŽIA

Limuzinas prisikrovė pilnas keleivių. Kiekvienas turėjome savo planus ir kelius. Žvalgausi ir stebiu gerai pažįstamus Hollywoodo ir Los Angeles vaizdus bei gatves, kuriomis mūsų limuzinas, įsibėgėdamas ir vėl prie šviesų sustodamas, suskubti nori, kad laiku mus visus išbarstytų. Kiekvienas keleivis sau. Planai ir rūpesčiai skirtingi. Kitaip ir negali būti.

Įvažiavimą į aerodromą puošia gražios gėlių klombos.

Žymi Italijos filmų aktorė Gina Lollobrigida (dešinėje) šiltai sutinkama Venecijoje, jai atvykus į filmų festivalį. Vienas vyras net užsimerkė iš džiaugsmo, gavęs paspausti gražuolės ranką.

Nuotaika pasikeičia, kai užgirsti lėktuvų garsus ir pamatai masę keleivių. Nejučiomis pats įsijungi į jų būrį. Taip pasijutau, atiduodamas bagažą ir įsiregistruodamas į keliautojų eiles.

Pralėkė pusvalandis ir aš jau pasijutau bekyląs į padanges. 747 milžinas skrieja virš jūros. Žiūriu į besiritančias bangas, kurios vis tolsta nuo mūsų. Stebiu prabangišką milžiną lėktuvą ir negaliu atsistebėti. Jis pripildytas keleivių, daugiausia važiuojančių pramogauti į garsiuosius Havajus. Lėktuvo kapitonas pranešė, kad Havajus pasieksime tik po penkių valandų. Stuardesės maunasi geltonus gelbėjimosi maišus ir aiškina, ką su jais daryti, jei ištiktų nelaimė. Niekas į jas nežiūri. Nemano, kad dar būtų galima tuos plaustelius panaudoti, jei ištiktų lėktuvą kokia nelaimė. Baigusios aiškinimą dar pridūrė, kad visos instrukcijos yra prieš sėdėjimo vietą, suole. Girdėję nusijuokė. Girdi, ar bus laiko vartyti instrukcijas ir skaityti, jei lėktuvą ištiks kokia katastrofa.

ŠAMPANAS PADANGĖSE

Lėktuvo motorai lyg verdantis krioklys monotoniškai ūžė, kriokė. Nebesimatė jūros, o tik pilkieji debesys, panašūs į žiemos sniego dangą. Rodos, imtumei eiklakojį ž i r g ą, įspraustum į roges ir dumtum per neišmatuotas lygumas. Prie to dar uždainuotum Salomėjos Nerės "Lekia žirgai kiek tik gali, lekiam, lekiam, vieni du".

Stiuardesės dalima šampaną. Lėktuvas iš karto pagyvėja. Jos lankstėsi, šaipėsi, tarytum dantys būtų pardavinėjami... Jos gerokai, kaip ir visur, išdresiruotos. Po to pradeda rodytis ir užkanda: "šrimpai" "steikas" ir visokie prieskoniai bei priedai.

Keleiviai sotinasi ir pradeda užmegzti temas, iš kurių gema kalbos ir užsimezga pažintys. Lėktuvas vysto greitį ir trumpina kelią. Šalia manęs sėdėjo senyva dama, kuri vežė anūką, kad galėtų parodyti kaip smagu Havajuose praleisti atostogas. Neginčijama tiesa, bet argi tas vaikas nesuspės apie tai ir daug vėliau sužinoti ir pajusti?

Šampanas veikia teigiamai. Nuotaika bematant pasitaiso. Lėktuvas kaip bičių avilys klega, dūzgia. Toje balsų maišatyje, pamiršti, kad reikia rūpintis ateities kelionės planais ir pradėti gyventi tik laikinos nuotaikos būsena.

Bilietų aštuonios knygutės sveria vidujinę švarko kišenę. Apsikamšau iš visų šonų ir apsižiūriu ar viską turiu. Nieko nepamiršau. Tarytum galėčiau sugrįžti ir pasiimti. Ir pats iš savęs nusijuokiau. Grįžta nuotaika ir mažiau begalvoju, kas verstų gailėtis kelionės.

KINORAMA LĖKTUVE

Šniokšdamas, kriokdamas nėrė lėktuvas virš debesų. Mums išdalino ausines ir paleido gražų spalvotą filmą. Ekrane prasidėjo klasinis gyvenimas. Čia juokiasi, verkia, bučiuojasi ir mušasi. Keleiviai prisivalgę dar geria minkštus gėrimus.

Mirtina tyla, tik lėktuvo monotoniški garsai drebina keleivių nuodėmingus kūnus. Sėdėti vietoje greitai pabosta. Pasikėliau ir pradėjau miklinti sustingusias kojas. Neatlaidžiai vis stebėjau kinoramą. Buvęs garsus filmas "Kinorama Hollyday" keleivius džiugino. Vieni jų buvo jau matę, kiti tik girdėję, bet visi nieko prieš dar kartą pamatyti.

Ausinės vargino ausis, daugelis nusimetė jas ir stebėjo begarsį filmą. Nėra taip blogai, nors ir be kalbos stebėti tik judesius ir mimiką. Filmo spalvingumas, montažinės formos labai vykusios. Kitame ekrane kitokio turinio filmas. Ir taip besižvalgydamas pamiršau, kad lėktuvas nešė link garsiųjų Havajų per didžiulius Pacifiko vandenynus. Tai tik pradžia kelionės.

Stebėjau per langą jūrą begalinę. Galvojau, jei nukristų gi tas didžiulis plieno paukštis, tai jūra negailestingai priglaustų. Šiurpulinga taip pagalvojus. Purčiausi tos minties ir buvau veik tikras, kad likimas man nežada tokios nelaimingos dalies.

(Bus daugiau)

Brighton Parkas

LIETUVIŲ KOVA DĖL SAVO KALBOS SAVOSE BAŽNYČIOSE

LB Brightono Parko Apylinkės Žiniose Nr. 4 rašoma:

Dėl lietuviškų maldos tekstų bažnyčioje. Praėjusiame metiniame apylinkės susirinkime dalyvavusieji vieningai pasiūlė kreiptis į parapijos kleboną su prašymu, kad bažnyčioje pamaldoms būtų padėti ir lietuviški mišių tekstai, iš kurių būtų galima melstis lietuviškai. Apylinkės valdyba tos pagelbos prašė ir Lietuvių R. Katalikų Federacijos, (per dr. J. Jokubką). Veiklus mūsų apylinkės narys Mečys Šimkus šiuo pačiu reikalu parašė klebonui prel. Mozeriui raštą. Parapijos klebonas savo atsakyme rašo, kad jam šis klausimas rūpi, o kai kun. Plankis (ir kt.) grįš iš atostogų, norėtų sueiti ir šiuo reikalu pasikalbėti.

Norime čia pastebėti, jog daugumoje lietuviškų kolonijų parapijose (J. A. V.-se ir Kanadoje) tokie maži lietuvių kalba mišiolai lankantiems pamaldas yra pateikiami, tai mūsų parapijos lietuviai rūpinasi, kodėl to nėra mūsų parapijoje?

MŪSŲ LITUANISTINĖ MOKYKLA

Pavasarį mūsų lituanistinė mokykla sekmingai užbaigė 22-sius mokslo metus, išleisdama 19 abiturientų. Rugsėjo mėnesio 11 dieną lit. mokykla pradėjo savo 23-sius darbo metus. Mokykla gali džiaugtis savo išdirbtų metų skaičiumi, bet liūdna, kad mokinių skaičiumi dabar grįžtama į pirmuosius mokyklos darbo metus. Nuo 1954 m. iki 1969 metų lit. mokyklą lankydavo nuo 190 iki 160 mokinių per metus. Pradedant 1970 metais mokinių skaičius pradėjo mažėti — siekia tik 130 — 110 mokinių per metus. Žinoma, mūsų lit. mokyklos mokinių skaičius priklauso nuo lietuvių vaikų, lankančių parapijinę mokyklą, o joje mokinių taip pat žymiai sumažėjo. Tai atsiliepia ir lit. klasei. Bet nežiūrint to sumažėjimo, lit. mokykloje galėtų būti daug daugiau mokinių, jei visi lietuviai tėvai, kurių vaikai lanko parapijinę mokyklą, leistų savo vaikus į lit. mokyklą.

Lietuvai kiekvienas jaunuolis yra brangus ir reikalingas, nes jų rankose bus Lietuvos ateitis. Todėl mūsų visų pareiga yra rūpintis, kad tas jaunuolis išaugtų geru, susipratusiu lietuviu, o tokiu jis negalės būti, jei nemokės žodžiu ir raštu savo tėvų kalbos, nepažins tos tolimosios Lietuvos, dėl kurios mes dirbame ir kovojame.

MIRĖ DOLFINAS COLLIE

Shed akvariumas praneša, kad rugsėjo 4 dieną 10:40 val. vakaro staiga mirė vienas geriausių vandens aktorių 7 metų amžiaus bonkanosis dolfinas Collie, pasižymėjęs greitu plaukimu ir įvairiausiais vandens triukais. Jis labai vikriai lošdavo krepšinį (basketball) ir mokėjo stovėti ant savo uodegos. Jo zoologinis vardas buvo Tursiops truncatus. Svėrė 245 svarus, buvo 89 colių ilgumo, mirė nuo kvėpavimo takų infekcijos.

NUSIŽUDĖ DĖL MILIJONO

25 m. Japonijos pilietis Jason Tanaki iš Kavasaki, po tėvo mirties gavo palikimą vieno milijono dolerių. Sužinojęs, kad jis gaunąs tokią sumą pinigų, ėmė ir nusižudė.

Prieš nusižudydamas parašė laišką, kuriame pasisakė, kad su tokia pinigų suma, jis nežinąs kas reikia daryti, dėl to ir nusižudąs. Keistuolių yra ir bus. sj.

help your HEART FUND
help your HEART

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės įspūdžiai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina $1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina $2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina $3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įrištos knygos kaina yra tik $3.00, minkšt. $2.50. Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigus šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už $4.00, o kietuose viršeliuose už $6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbuvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydėnas, MES VALDYSIM PASAULĮ. Atsiminimai ir istoriniai duomenys apie bolševikinę Lietuvoje dviejuose tomuose. Kaina po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliauda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltų statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliauda, AGONIJA. Romanas. 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragiškose dienose.

Stefanija Rūkienė, GRIŽIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai parašyti ramiu, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto lietuvio dalią. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl. kietais viršeliais kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie didžiąją Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose [illegible]. 273 psl. kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs besikeičiąs komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. $4.00

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.00. Yra taip pat [illegible] anglų kalba.

O. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą [illegible]. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. $3.00.

O. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastangos neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei [illegible]. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Mačiūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIŠKUOSE 1944-54 m. 48 psl. $1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrini gyvenimą. Skurdi tremtis jį nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 62 psl. $1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankius darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar piniginę perlaidą

U.S. POSTAL SERVICE
Ad No. 133—Req. No. 84563—399 lines (3 cols. x 133 lines)—Newspapers, 1972
Printed in U.S.A

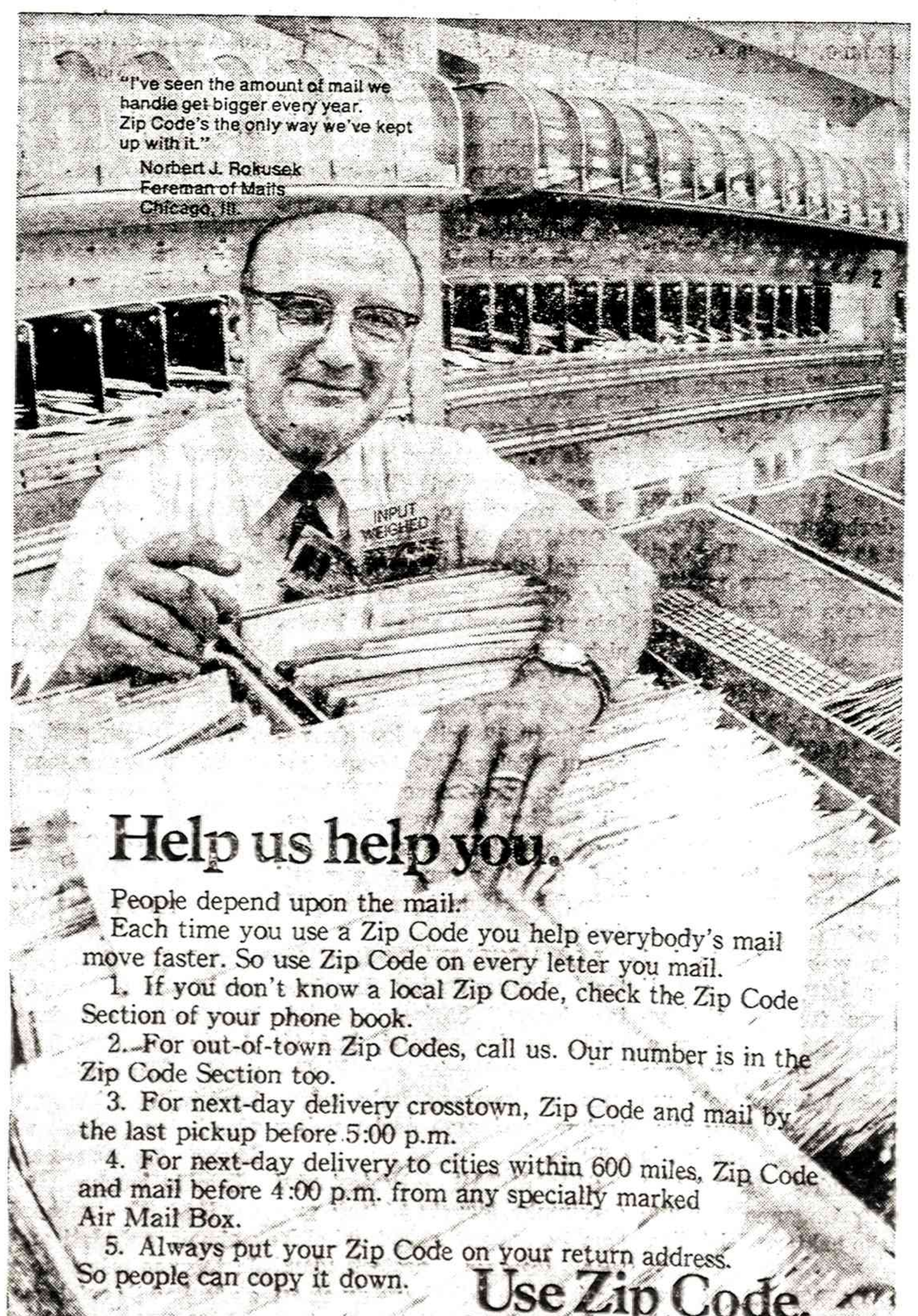

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

A. VILAINIS

LIETUVIAI KOVOJA UŽ SAVO KRAŠTO LAISVĘ

(Tęsinys)

Vengrija juk bandė visai išsivaduoti iš rusų despotiškos globos. Ir buvo savo sukilimu buvo pilnai tai atsiekusi. Žiauriausiomis priemonėmis pačių Sovietų raudonosios armijos traiškančiais tankais buvo jų laisvė užsmaugta. Dalis tų jaunų kovotojų, buvusių net komjaunimo eilėse, žuvo, kita dalis laimingai pasiekė J. A. Valstybių krantus ir įmanomais būdais tebetęsia tą pradėtą kovą dėl laisvės.

Dar keisčiau, galima sakyti, buvo atsitikę su Čekoslovakja. Čia buvo pavykę įkopti į pačias komunistų partijos ir valstybės viršūnes tokiems asmenims, kurie, neatsisakydami visai nuo pačių komunistinių idėjų, stengėsi suteikti daugiau laisvės, kad ir komunistinėje santvarkoje. Jie ryžosi įgyvendinti sąžinės, religijos, žodžio ir spaudos laisvę. Sudaryti sąlygas savoms tautinėms vertybėms kurti ir atsikratyti ekonominio išnaudojimo bei siekti glaudesnių ryšių su laisvuoju pasauliu. Dargi patikino Maskvą, jog ne tik palaikys artmus saitus su Sovietų Sąjunga, bet ir pasiliks kaip jų satelitinė valstybė su visomis jai teikiamomis pirmenybėmis ir privilegijomis.

Bet Maskvos valdovai tos minties išsigando kaip žemės drebėjimo, kaip pačius komunizmo pagrindus žalojančių reiškinių. Ta jų baimė, žinoma, buvo ne be pagrindo. Jie žinojo, jog ta laisvės liga gali greit užsikrėsti ir kiti satelitai, ir bus didelis poveikis pačiai Sovietų imperijai.

Dubčeką, stovėjusį tos laisvės judėjimo priekyje, ir jo draugus palaikė didžiausiais heretikais visoje komunizmo istorijoje, daug didesniais, negu anuomet katalikų buvo laikomas Husas. Tiesa, jie jo nesudegino, nenužudė, bijodami visuotinio tautos sukilimo. Tai laisvei užgniaužti visgi prireikė invazijos, įsiveržiant su šimtais tūkstančių raudonosios armijos karių, dargi į tą žygį įrikiuojant lenkų ir Rytų vokiečių armijas. Taip užsmaugę laisvę, besireiškiančią Čekoslovakijoje, Maskvos valdovai įsitikino, kad Jaltos dvasia — sutartis tebesaisto laisvąjį pasaulį, kuris nepajudino piršto, kad pagelbėtų laisvės siekiantiems čekams. Tada buvo drąsu paskelbti taip vadinamą Brežnevo doktriną, jog visada taip bus elgiamasi satelitiniuose kraštuose, jei pasikartos panašūs reiškiniai, kaip Vengrijoje ar Čekoslovakijoje.

Bet ar pasiekė Sovietai savo tikslo? Jėga galima sutriuškinti, prislėgti, net daug kovotojų supūdyti kalėjimuose, bet ar dėl to pasikeičia tose tautose laisvės troškimas? Tai tik laikinas stabdys. Galima gi ir upes užtvenkti, bet argi įmanoma sulaikyti upių vandens tekėjimą. Tokios priemonės tai tik neapykantos įliejimas į kovotojų širdis.

Tos invazijos pasėkoje protesto ženklan dėl tironų mindžiojamos tautos laisvės Pragos miesto aikštėje susidegino studentas Jan Palachas. Jo gyvybės auka paliudijo visam pasauliui, kaip tragiškai pergyvena čekoslovakų tautos laisvės smaugėjams vėl įsiveržus į jų kraštą. Jis čekoslovakams ir šiandien yra nemirštantis laisvės simbolis jų gyvenimo kelyje.

Ir kituose satelituose buvo keliais atvejais kilusių didelių neramumų, kur irgi prireikė rusiškų tankų jiems sutramdyti. Satelituose jau ne vienoje valstybėje pasikeitė partijos ir valstybės vadovybės. Vienur jie keitėsi vietos sąlygų spaudžiami, kitur Maskvai reikalaujant.

Visą laiką Kremliaus valdovai su dideliu nepasitikėjimu žiūri į partijai ir valdžiai vadovaujančius komunistus. Jiems vis atrodo ten esant poeto Adomo Mickevičiaus aprašytų konradų valenrodų, kure, apsimesdami tarnaują Maskvai, gali pridaryti jai daug žalos ir komunizmui atverti neužgyjančių žaizdų. Net jų pastatytieji valdžioje asmenys vis drįsta mažinti varžtus, leisti savo pliečiams suteikti daugiau laisvės ir siekia, kad jie vyresniojo brolio būtų mažiau išnaudojami. Visą laiką tuose satelituose vyksta laisvės rūgimas. Tai ne be rūpesčio seka Sovietų valdovų akys ir mato, kad tie satelitai pavojų ir konfliktų metu yra labai ir labai nepatikimi draugai.

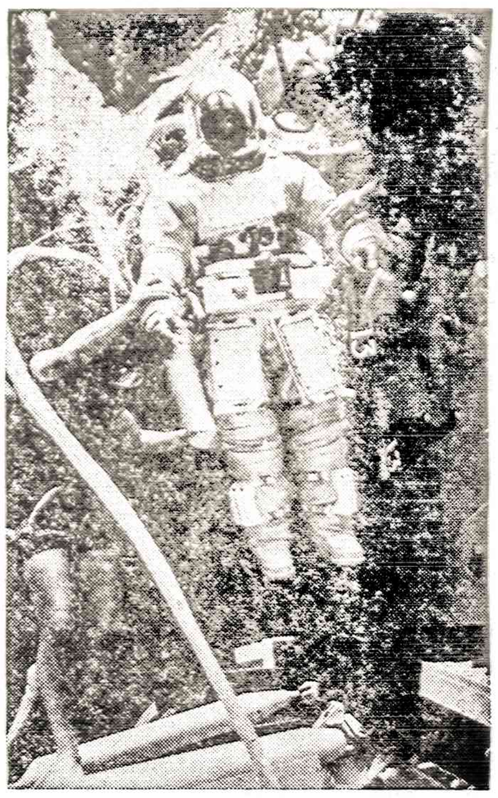

Amerikiečiai astronautai sparčiai ruošiasi ilgesnėms kelionėms erdvės laboratorijoje. Tarp įvairių pratimų Marchall Erdvės Skridimų centre astronautai dirba ir vandenyje, kuris padeda astronautams pajusti, kaip atrodys darbas besvorėje erdvėje.

Nesiseka Maskvai net plintant komunizmui pasidaryti viso pasaulio valdovais. Taip turėtos, puoselėtos viltys Maskvai tapti viso komunistinio pasaulio centru vis labiau blėsta. Pokarinės sąlygos, jų klastos ir ginkluota pagelba tikrai daug tautų ir valstybių pastūmėjo į raudonosios meškos glėbį. Tačiau pasidaryti Maskvai valdoviška sostine, lyg komunistine Roma, visai nenusisekė. Tas naujas komunistinis pasaulis, užgriozdinęs kone be didelių sukrėtimų suskeldėjo trečdalį žemės rutulio, tačiau be didelių sukrėtimų suskeldėjo ir atsirado tokie dideli ir visam laikui nebeužlyginami įskilimai, platūs, lyg bedugnės, atsivėrę tarpekliai.

Bene pirmasis viešai pasireiškęs heretikas Jugoslavijos Tito. Jis, pasinaudodamas vakariečių galios priedanga ir jų ekonomine pagelba, dargi paskelbė savąją doktriną, jog kiekviena tauta gali eiti į komunizmą pagal jai galimą ir norimą būdą. Prasidėjo heretiškos diskusijos, kad galįs būti net ir tautinis komunizmas.

Didžiausias ir skaudžiausias smūgis buvo Maskvai iš Pekino pusės, parodęs, kad jis taip pat gali vadovauti pasauliniam komunizmui kaip ir Maskva. Dargi pareiškė grėsmingų pretenzijų, kaip esame anksčiau išsireiškę, ir dėl pačios Sovietų valdomos žemės — Sibiro plotų, kurie esą buvo carų atplėšti ir priklausą Kinijai labiau, nei Maskvai. Prasidėję šių dviejų raudonųjų milžinų ginčai realiai pasireiškia varžybomis komunistiniams pasaulyje. Visa tai Sovietams kelia ne tik rūpesčių, bet sudaro didelių bėdų, nes palaidoja bet kokias viltis būti pasaulio viešpačiais. Atsirado net satelitų tik Pekinui teprikląusančių.

Kaip turėjo būti pikta rusams, kad tokia maža komunistinė Albanija, dargi turinti tokią svarbią strateginę poziciją Vidužemio pajūryje, kur Sovietai buvo įsteigę savo laivyno bazę, iškrapštė juos iš ten, o šis mažas nykštukas — valstybėlė pasidarė visgi Pekino satelitu. Ir invazijos į neklusnią Rumuniją, nežiūrint Brežnevo paskelbto doktrinos, nebuvo galima įvykdyti tik dėl Pekino laikysenos. Taip vis daugiau ir daugiau painiavų kyla raudonojo tvano užlietame pasaulyje.

Į tokią galybę, gąsdinančią visą pasaulį, išaugusi Sovietų sąjunga savo viduje yra sunkiai sergantis milžinas. Sergantis nepagydoma vėžio liga ir turįs daug kitų negalavimų. Mes galime patikėti, jog ir karo su laisvuoju vakarų pasauliu ji nenori ir vengia. Tai ne vien iš baimės, kad jos ginklo galia būtų daug mažesnė, bet ji žino, jog pradėjusi tokį karą, tuoj pajus savo vidaus negalavimus, kurie gali paraližuoti visą karo mašiną. Tad ne dėl meilės žmonijai ji visgi parodo ženklų, jog tokia taika pasaulyje ir jai yra reikalinga.

Žinoma, lokalinių jai naudingų karų, ne jos rankomis kariaujamų, ji niekados nevengs ir juos rems pinigais ir ginklais. Pasaulinis karas ją įstatytų į mirtiną pavojų imperijos visiškam subyrėjimui ir pačios komunistinės sistemos žlugimui. Net ir atvirkščiai, jei ji ir laimėtų mūšio lauke, vis tiek jos būklė nepasidarytų geresnė už pralaimėjusią pusę. Net prileidus visai nerealią galimybę, kad pergalės klasta ir ginklo jėga būtų sukomunistintas visas pasaulis. Valstybine Sovietų galia jo vistiek nebūtų galima valdyti iš Maskvos.

Jau ir dabar turimais pavyzdžiais aišku, kad liktųsi nors ir raudonai dažytas pasaulis, bet vistiek toks pat suskaldytas į atskirus vienetus — valstybes. Tokia būklė Maskvai būtų daug pavojingesnė, nei esama dabartis, kuri leidžia jai susidoroti su satelitais, kaip ji nori ir kaip sugeba ir gali.

Viltis Maskvai valdyti pasaulį ir tapti šventąja Meka ar naująja cezarių ar kad ir krikščioniškai suprasta Roma, jau ir šiandien pačių Kremliaus valdovų galvos yra amžinai palaidota. Cezarių ir Romos imperatorių laikai yra nepakartojami net ir komunistinėje sistemoje.

Pasaulio siekiama vienybė tegali ateiti tik tarp laisvų tautų, demokratiniais principais paremta pačių tautų laisva valia prisiimta, nors tokia institucija ir būtų atžymėta visuotinės valdžios ženklu. Jėgos keliu niekados pasaulis neprieis prie vienybės. Tai jau yra supratę ir komunistinės sistemos įgyvendinimo šalininkai visame pasaulyje. Visuotinis karas ir juos, atrodo, sėkmės ar nesėkmės atveju vienodai atvestų į pralaimėjimą, ir nustotų to, ką jie šiandien dar turi. Juk ir anglai buvo antrąjį pasaulinį karą laimėjusių pusėje, o jų imperija to karo pasėkoje subyrėjo į šipulius. Garbės aureolė priklauso už tai, kad be maištų patys padėjo tokioms valstybėms susikurti, todėl ir gali su jomis palaikyti glaudų ryšį iki šiol.

Pyksta, keikiasi visą laiką komunistai ant taip vadinamų kapitalistų. Atrodo, jog tuo savo plūdimu nori įtikinti pavergtąją savąją liaudį, kad tie kapitalistai yra jų visų bėdų, nesėkmių didžiausi čaltininkai. Jei to kapitalistinio pasaulio nebūtų, tai Sovietų valdomoje imperijoje būtų tikras žemės rojus. Bet to plūdimosi žargone iš jų lūpų niekada neišsprūsta tiesos žodis, būtent, kad tas kapitalistinis pasaulis yra tvarkomas pilnos demokratijos pagrindais. Ten vyrauja pilna prasme sąžinės, žodžio, spaudos laisvė. Visi tų valstybių piliečiai yra laisvi žmonės ir pilnai tomis laisvėmis naudojasi. Laisvi yra darbininkai ir net savo teisėms apginti prieš darbdavius naudojasi įstatymais paremta laisve. Todėl ir darbininkai yra pasiekę tokio aukšto pragyvenimo standarto, apie kurį Sovietų darbininkas negali nė svajoti.

(Pabaiga)

CICERO

Rudenėliui artėjant ir atostogoms pasibaigus vėl prasideda veikla ir susirinkimai. Šį antradienį, rugsėjo 12 d. įvyko svarbus Lietuvių Namų Savininkų draugijos susirinkimas naujoje vietoje — Šv. Antano parapijos svetainėje, 15 Street ir 49 Court. Plačiau vėliau.

Raudonosios Rožės klubas turi ilgas atostogas. Šio klubo poatostoginis susirinkimas bus spalio (October) 6 dieną.

Visi žinome, kad šis klubas buvo tikra Cicero lietuvių pažiba. Liko tik atsiminimas, ir kaip gaila. Plinta gandai, kad žada "likviduotis". Žinoma, tatai, priklauso nuo narių. Mūsų ateitis tai jaunuomenė, bet jos mes neturime. Tai tik senųjų apsileidimas. Gaila ir liūdna . . .

Senieji retėja įpėdinių nepalikdami, bet mirti niekas nenori, ne tik žmonės, bet ir draugijos ar kulbai.

Raudonosios Rožės klubas yra iš seno gerame stovyje, nepasiduokime senėjimui, o laikykimės, tad ir klubas laikysis.

K. P. Devekis

MOTERIS NUŠOVĖ BANDITĄ

Torrance, Calif., Jane Genest, mažos krautuvėlės savininkė, buvo užpulta peiliu ginkluoto bandito. Banditas, iškrausteęs iš registerio pinigus, išėjęs iš krautuvėlės ir pasiėmęs prie krautuvėlės stovėjusį dviratį, bandė pabėgti. Banditui išėjus, moteris tvėrė iš iš stalčiaus pistoletą ir į važiuojantį dviračiu banditą paleido du šūvius. Pasirodo abiem šūviais kliudė banditui į pečius. 25 metų banditas Paul Ferrara nukrito nuo dviračio negyvas. Tikrai drąsi ir taikli moteris.

sj

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJĄ

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina $8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugja, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamaniškų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina $1.50

Nei vienas žmogus, norįs pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaičio paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaičio knygą galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užeiti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti $1.50 čekį arba Money Orderį, pridedant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigus, tuojau knygą pasiųsime.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" su DIDELĖMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Vietoje $2.00 dabar tik $1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 pusl. $6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl. $6.00
Prof. Vacl. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrištas, 431 pusl. $7.50
Prof. Vacl. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — $3.00, minkštais viršeliais — $2.00; II dalis, 225 pusl., įrišta — $3.00, minkštais viršeliais — $2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. $2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p..... $5.50
Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 pusl. $3.00
P. Liūdžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, 88 pusl., ... $1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, 297 p. įrišta — $5.00 minkštais viršeliais — $4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl., dabar tik $10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina $2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

today's FUNNY

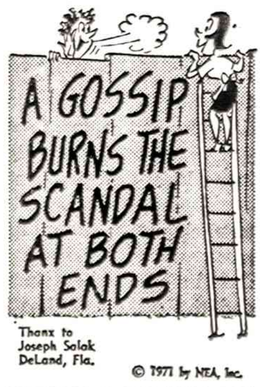

Thanx to Joseph Solak DeLand, Fla.

© 1971 by NEA, Inc.

Today's FUNNY will pay $1.00 for each original "funny" used. Send copy to: Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

INSURED UP TO $20,000

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF $5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai Apdrausti iki $20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $22.00 per year, $12,00 per six months. $7.00 per 3 months. In other USA localities $20.00 per year, $11.00 per six months, $6.00 per three months; Canada $22.00 per year; other countries $23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams $22.00
pusei metų $12.00
trims mėnesiams $7.00
vienam mėnesiui $3.00

Kitose JAV vietose:
metams $20.00
pusei metų $11.00
trims mėnesiams $6.00
vienam mėnesiui $2.00

Kanadoje:
metams $22.00
pusei metų $12.00
vienam mėnesiui $3.00

Užsieniuose:
metams $23.00
pusei metų $13.00
vienam mėnesiui $3.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašte Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nepajėgia maitinti gyventojų

Jau pradeda trūkinėti visos komunistinės sistemos siūlės. Sovietų Sąjungos valdžios viršūnėje sėdintieji žmonės bėdą bando versti praeitų metų sniegui ir šių metų lietui, bet tikrumoje vis didesnis žmonių skaičius pačioje Rusijoje įsitikina, kad visų tų nelaimių priežastimi yra nežmoniška, žiauri ir neteisinga komunistinė sistema. Šiandien kiekvienam jau aišku, kad šiais metais visoje Sovietų Sąjungoje bus maisto trūkumas. Komunistų partijos nariams, aišku, netrūks duonos. Jos užteks aukštesniems valstybės tarnautojams ir policijai, bet nebus duonos paprastiems darbininkams.

Antanas Sniečkus, vykdydamas susirūpinusio sovietų premjero Kosygino įsakymus, liepė surinkti kiekvieną varpą ir tinkamai paruošti sandėlius. Atrodo, kad sandėliai paruošti, bet tuo tarpu, jie yra tušti. Iki šio meto lietuviai nepajėgė nuvalyti laukų. Anksčiau lietuviai ūkininkai rugius nupiaudavo rugpiūčio mėnesį, o šiandien Chicago pasiekusi rugsėjo 5 dienos Tiesa tebekalba apie reikalą valyti rugius ir kviečius. Komunistai dar tebevarinėja miesto gyventojus į laukus, bet ir tai mažai tepadeda. B. Krištupytė, Vilniaus Universiteto trečio kurso studentė, buvo išvaryta į Eišiškių ruso valdomą kolchozą, iš kurio ji Vilniuje leidžiamame partijos centro komiteto organe šitaip rašo:

> "Šeštadienį mus, Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto užsienio kalbų fakulteto II-III kursų studentų grupę, šiltai ir draugiškai sutiko kolūkio valdyba, kolūkiečiai, pasveikino pirmininkas p. Ustinovas. Pailsėję ėjome dirbti. Kasėme bulves. Dirbome lenktyniaudami". (Tiesa, 1972 m. rugs. 5 d., 1 psl.)

Tuo tarpu tame pačiame puslapyje Tiesos redaktorius visai kitaip reikalus vaizduoja. Jis sako, kad oro spėjikai pranašavo giedrą, bet "ruduo savo pozicijų neapleidžia" — įkyriai purkšnoja lietus. Sąlygos imti derlių vis sunkėja. Gėrybių iš laukų parsigabenama mažiau, negu turėtų būti. Jis džiaugiasi, kad žemdirbiams į talką pasileido studentai ir moksleiviai, bet jis niekur nesako, kad patys komunistų partijos nariai stotų į darbą. Jie tiktai organizuoja moksleivius, bet patys darbo nesiima.

Javų nuėmimas turi būti svarbus, bet tai nėra pats svarbiausias komunistinės sistemos plyšys. Iš laukų moksleiviai ir mokytojai rinks paskutines varpas, bet jos vis vien nepateks į sandėlius. Kiekvienas kolchozo pirmininkas daboja, kad pirmon eilėn valstybei būtų atiduota okupanto reikalaujama duoklė, tarytum rusas būtų Lietuvos žemės savininkas, o lietuviai būtų tiktai pusininkai. Tiesos redaktoriaus įžanginis pavadintas "Sandėliuose — pavyzdinga tvarka". Paminėjęs sandėliuose buvusius ir esamus trūkumus, šitaip jis baigia savo rašinį:

> "Kas paimta iš laukų — turi būti kuo geriausiai išsaugota. Tai be galo svarbus uždavinys, ir seksis tuomet, kai bus didinama derlių saugojančių žmonių atsakomybė, jei reikia, ir materialinis suinteresuotumas. Šiemet negalima taikytis su faktais, kurių pasitaikydavo anksčiau, kai sugesdavo, sušaldavo kai kurios gėrybės, o atsakomybės už tai nebuvo iš ko pareikalauti. Ruduo sunkus, derlius iš jo atsiimamas su didelėmis pastangomis ir išlaidomis. Jį rūpestingai saugoti — didelė pareiga ir atsakomybė". (Ten pat).

Lietuviai niekad neturėjo jokios bėdos su savo sandėliais. Ką lietuvis ūkininkas supildavo į klėtį, tai būdavo klėtyje. Pirmojo Pasaulinio Karo pabaigoje, kai Lietuvą užplūdo iš Vokietijos bėgantieji rusai belaisviai, ūkininkai turėdavo gintis nuo alkanų belaisvių grupių, bet jie organizavosi ir vykusiai nuo jų apsigynė. Lietuviui buvo daug sunkiau savo klėtis ginti nuo atsiradusių Gudijos tarbininkų ir miškuose prisiveisusių partizanų, bet jis ir nuo jų sugebėjo apsiginti. Reikalai pablogėjo, kai rusai pavergė visą Lietuvą, apvogė ūkininkus ir įvairius Ustinovus pastatė sandėlių saugoti. Krištupytės gali iškasti paskutinę bulvę ir išrinkti paskutinę varpą, bet Lietuvos sandėliuose bulvių ir javų nebus, kol juos saugo komunistų partijos pastatyti Ustinovai.

Vakar iš Chicagos išplaukė du dideli laivai su 33,000 tonų geltonų, išdžiovintų kukurūzų. Vienas laivas veža kukurūzus į Rygą, o antrasis plauks į Leningradą. Šie laivai pripildys sandėlius, bet patys komunistai savo augintų javų neturi. Pirmieji Lietuvos laukų javų maišai buvo išvežti į sandėlius, kuriuos sovietų valdžia paskubomis baigia statyti šalia Maskvos.

Savo įžanginio paskutiniame paragrafe redaktorius prasitaria apie darbininkų "materialinį suinteresuotumą". Kol darbininkai negaus tinkamo atlyginimo, tai maisto Rusijoje nebus. Okupantas darbininkus supras, kai jie prabils ta pačia kalba, kuria kalbėjo Lenkijos uostų darbininkai prieš porą metų.

JONAS BERTAŠIUS

AR AMERIKOJE YRA LIETUVIŠKŲ KOMUNISTŲ

(Tęsinys)

Važiuojam pasimokyti

1940 metais, kuomet, kaip minėjau, prie Vilniaus buvo priskirta nemaža dalis buvusios Vilniaus gubernijos vietovių, tai Prekybos Komisaras M. Gregorauskas paskambino man į Lietūkį pranešdamas, kad rytoj jis važiuoja į tas naujai prijungtas vietoves susipažinti, kaip buvo sutvarkyta ir tvarkoma prekyba aprūpinant darbo liaudį reikalingiausiomis prekėmis, nes daugiau kaip ½ metų buvo Maskvos administruojama, kad tuo būdu akivaizdžiai pasimokius, kaip geriausiai pasitarnauti liaudies reikalams. Man įsako drauge važiuoti, nes pirmon eilėn Lietūkiui teks rūpintis tais prekybos reikalais. Mielu noru sutikau. Kaip korespondentas mus lydėjo dabartinis Chicagoje Terra krautuvės savininkas p. V. Civinskas.

Iš Vilniaus pro Nemenčinę pasukom tiesiog plentu į Švenčionis. Pakelyje pravažiuojant vieną didelį kaimą pamatėm krautuvės iškabą. Čia mums jau naujiena. Sustojam. Prie durų priėję pamatėm iškabintą skelbimą — pranešimą rusų kalba: "vychodnoj dien — ne darbo diena". Žiūrėjom pro langus kas matyt krautuvės lentynose. Be degtukų ir daugybės atviručių su Lenino ir Stalino paveikslais beveik nieko daugiau nesimatė.

Tas durų skelbimas buvo gerokai panešiotas ir musių "pagražintas", tai kilusioms abejonėms išsklaidyti, aš užkalbinau praeinantį vietos gyventoją ir pasiteiravau apie krautuvės veikimą. Jis man tuojau visai nesivaržydamas ir paaiškino, kad kuomet ką nors krautuvėn atveža, tai tuojau vietos gyventojai sužino ir suėję bematant viską išperka, o toliau krautuvė vėl savaitei kitai lieka uždaryta iki sekančio papildymo.

Toliau Švenčionyse mus pasitiko partijos atstovas, palyginamai dar apyjaunis ir labai šnekus. Aprodė jis mums 4 krautuves, iš kurių viena buvo senų baldų krautuvė, kas man asmeniškai buvo naujenybė. Lankantis krautuvėse neteko susidurti su pirkėjais. Vaizdas gana skurdus, nors prekių lentynose atrodė lyg ir daugiau, kurios savo daugumoje buvo mažiau reikalingos, ir iš seniau užsilikusios.

Švenčionyse įgytas vaizdas aiškiai parodė, kad nieko geresnio mes nepasimokinsim, todėl komisaras M. G. pakvietė mus užeiti į arbatinę pasistiprinti.

Begeriant arbatą, partijos atstovas nelauktai pasišovė mus supažindinti su savais įspūdžiais. Prieš 3-4 mėnesius buvęs gavęs leidimą nuvykti į Kauną. Taipgi gavęs leidimą kelis rublius iškeisti į litus.

Jis pasakoja:

— Kaune ėjau pačia didžiąja gatve (manau tai buvo Laisvės Alėja) ir savo akim nesinorėjo tikėti. Mačiau dideles krautuvių vitrinas, kuriose išstatytos prekės ir į kurias negaliu atsižiūrėti ir kurios taip būtų reikalingos mano šeimai. Kainos sužymėtos, bet apie jų brangumą neturiu jokio supratimo. Einu krautuvių vidun ir dar labiau esu nustebintas prekių įvairumu ir jų gausumu lentynose. Matau kaip žmonės perka, moka pinigus, tai darau išvadą, kad uždirba, jeigu išsigali pirkti.

Ir taip bevaikščiodamas, pagal turėtą litų skaičių apsisprendžiau ką nors nusipirkti.

Nemažam jo nustebimui, krautuvės savininkas pirktą prekę suviniojęs jam į du popierius, surišęs virvutę, kas jam niekur nebuvę matyta, dar įrišęs ir pagaliuką nešimuisi. Krautuvininkas jį lydėjęs dar iki durų, jas atidaręs ir vis jo klausinėjęs: "Nu, koak tam u vas, kaip ten pas jumis?"

Jis žiūrėdamas į mus visus ir klausia: "Ir ką aš galėjau jam pasakyti". Nesulaukdamas nė iš vieno mūsų jokio atsakymo, galop jis mums ir pasakė:

— A ja emu skazal, poživiote i sami uvidite — o aš jam pasakiau, pagyvensite ir patys pamatysite.

Ir toliau jis pats pradėjo mums pasakoti apie S. Sąjungos prekybą: menką prekių asortimentą, ilgas eiles prie krautuvių ir nemandagų patarnavimą.

Mes visi tylėjome, nes tikrai nebuvo aišku, kaip jis drįso viską taip neigiamai piešti ir ne vienam kilo įtarimas, ar jis nesiekia kurių nors provokacinių tikslų?

Iš Švenčionių dar pasukom į Adutiškį, bet vaizdas tas pats, ir todėl grįžome į Vilnių.

Už kelių dienų skaitau "Tarybų Lietuvoj" aprašytą mūsų kelionės gražiausią patirtį, iš kurio aprašymo susidaro aiškus vaizdas, kad toje kelionėje tikrai pasimokinome, kaip reikia pasitarnauti darbo liaudžiai.

Kartą sutikęs p. Civinską Chicagoje ir paklausiau apie jo rašytą reportažą iš tos buvusios kelionės. Jis man į tai atsakė, kad buvęs parašęs tą, ką ištikrųjų buvome matę, bet J. Šimkus, Tarybų Lietuvos redaktorius, jo straipsnį taip ištaisęs, kaip to reikalavo Tarybų Lietuvos tuometinė linija.

Po tos taip vaizdingos ekskursijos ir įgyto vaizdo, Vilniaus Lietūkis įsteigė savo kooperatinę krautuvę Turgeliuose. Pradėjus krautuvei veikti, už savaitės laiko važiuoju į Turgelius, kad arčiau susipažinčiau su vietos žmonių pareikalavimais. Nuvažiavęs įsimaišau į pirkėjų būrį ir stebėjau, ką daugiau žmonės perka, kaip pirkinius vertina ir kuomi nusiskundžia.

Staiga užgirdau ir pamačiau, kaip vienas vyriškis, vilkintis ilgu paltu, rankose vartydamas du didelius gabalus pirkto muilo, gerokai kukčiodamas ima verkti. Manydamas, kad gal krautuvė jį kuomi nors nuskriaudė, greitai prie jo priėjau ir paėmęs už rankovės jo rusiškai paklausiau: "počemu vy plačete — kodėl tamsta verki?"

Jis pakėlęs galvą, pažiūrėjo į mane, rankogaliais nusišluostė ašaras ir man sako:

— O pravirkau iš nuoširdaus susijaudinimo, nes žinau, kokia mano žmona bus laiminga, galėdama po pusės metų savo vaikučius numazgoti su muilu.

Buvau labai nustebintas tokiu jo paaiškinimu ir patsai nenorėdamas tuo tikėti jo paklausiau:

— Argi muilo per tą laiką neprivežė.

Vyriškis, į mane žiūrėdamas ir galvą palingavęs, atsakė:

— Navezli, spički da vodki — privežė, degtukų ir degtinės.

Pasiteiravęs pas kitus krautuvės lankytojus sužinojau, kad to žmogaus ašaromis palaistytas pasakojimas buvo teisingas.

Uždarius krautuvę, turėjau platesnį pasikalbėjimą su vedėju ir tarnautojais, kurie man taipgi pasakojo, kas jiems pradžioje buvę neaišku. Pirkdami sviestą, sūrį, dešrą, ar kitą kurį valgomą daiktą, pradžioje vis su pirštu paspausdavę perkamą produktą, norėdami užsitikrinti, ar perkamas produktas yra tikras, ne dirbtinas. Tokie reiškiniai buvę tik pradžioje krautuvės veikime.

Vėliau iš kitų šiltinių teko sužinoti, kad komunistų partijos buvo nustatyta, naujai užkariautose vietovėse, pirmon eilėn turi būti vietos gyventojų aprūpinimui pristatytos: "Političeskij tovar — politinės prekės". O tas politines prekes sudarė druska, degtukai, žibalas ir degtinė. Kaip ten būdavę su kitom prekėm, bet jau degtinės niekuomet netrūkdavę. Matyt partija teisingai galvojo, kad visiems vargams ir trūkumams užglostyti, tai degtinė geriausiai padeda visus vargus palengvinti ir laikinai užsimiršti.

Po tų visų įspūdžių sumaniau nuvažiuoti ir tikrai jau pasimokinti į Minską, Baltgudijos sostinę, kame jau 20 metų tvarkomasi ir siekiama liaudies gerbuvio. Traukiniu važiuojant ir stebint vaizdus pro langą, mačiau trijose vietose laukuose stovinčius kombainus (matyt sugedusius) nes už jų ilgiausios eilės moterėlių su šviesiom skarelėm sutūpusios piovė piautuvais vasarojų. Dviejose kolchozų centruose mačiau aukštus pastatus, spėjų kad tai buvo naujai pastatyti elevatoriai grūdams supilti. Buvusių kaimų gričiutės neremontuojamos atrodė labai sumenkusios, tuo tarpu kai mūrinių pastatytų gyvenviečių tuo keliu važiuojant neteko matyti.

Vienoj stotelėje į traukinį įlipo nenukštas, ilgu paltu, bet begalo nulopytu, ir sustojo mano skyriuje. Padėjęs paltą po kiek laiko išsitraukė terbą ir iš jos išsiėmęs 20-30 sąsiuvinių ėmė juos su džiaugsmu rankose visaip vartyti ir sklaidyti. Neiškenčiau jo neužkalbinęs. Pasirodo važiuoja į Sibirą pas savo šeimą. Jis begalo džiaugiasi, kad savo buvusioje gyvenvietėje iš vietos mokytojos gavęs nupirkti tuos sąsiuvinius ir žinąs kiek džiaugsmo jis suteikdsiąs savo anūkams, kuomet jie turės ant ko rašyti, nes tremties vietoje retai pasitaiko nupirkti sąsiuvinių.

(Bus daugiau)

● Myliu Lietuvą todėl, kad ji yra tokia maža, tokia graži ir taip nuskriausta.

Rūta Lee-Kilmonytė

● Seniausias užregistruotas vėjo malūnas Persijoje 7 šimtmetyje.

NOVOS PAKRANTĖS

DR. ANTANAS J. GUSENAS

24

Mano brolis Bronius buvo geras žemės ūkio darbininkas. Jis tiko visiems ūkio darbams. Bet tėvas su juo negalėjo sugyventi. Bronius kelis kartus jo nepaklausė, todėl visą laiką tarp jų buvo tam tikra įtampa. Tėvui ir aš negalėjau įtikti, bet mano konfliktas buvo visai kitoks. Man atrodė, kad aš dar turiu daugiau pasimokyti. Ūkio darbų nebijojau. Man nebuvo svetima mintis, kad aš galėčiau perimti visą ūkį. Tik man visą laiką atrodė, kad aš galėčiau būti naudingesnis sau, tėvams ir visiems žmonėms, jeigu aš gausiu progos siekti aukštesnio mokslo.

Tėvui griežtai atsisakius leisti mane toliau mokytis, aš jam nedviprasmiškai pasakiau, kad aš ūkio nenoriu. Tą patį kelis kartus aiškiai pasakiau motinai, ir dar pakartojau pačiam tėvui. Tėvas būtų turėjęs perleisti ūkį broliui Broniui, bet tėvas apie tai ir galvoti nenorėjo. Su Bronium jam būtų buvę sunku susirokuoti. Bronius buvo užsispyrėlis, o tėvui tas visai nepatiko.

— Tai ką tu darysi, — kartą tėvas paklausė manęs, — jeigu nenori ūkio perimti?

— Važiuosiu į Ameriką, — aš jam pasakiau.

— O kas tavęs ten laukia? — jis vėl manęs paklausė.

— Niekas manęs ten nelaukia, bet aš manau, kad aš susirasiu darbo ir galėsiu mokytis.

— Ko tu Amerikon važiuosi? — jis dar pakartotinai paklausė.

— Amerikon nuvažiuosiu, susirasiu darbo, užsidirbsiu pinigų ir eisiu į aukštesnę mokyklą, — aš jam atsakiau.

Tėvui nepatiko mano atsakymai. Pradžioje jis nieko nesakė, tylėjo, o vėliau pridėjo:

— Tavo mokslo pakanka pavyzdingam ūkiui vesti.

Aš jam dar bandžiau aiškinti, kad pasimokinę ūkininkai gali dar geriau ūkį vesti, bet jis apie tai nenorėjo klausyti.

Mano noras išvažiuoti Amerikon dar labiau nugąsdino motiną. Ji niekad nesikišdavo į tėvo pasikalbėjimus, tylėdavo ir klausydavo, bet vėliau, kai tėvas išėjo, tai ji man ir sako:

— Antanėli, na kasgi tau užėjo? Kodėl tu nori taip toli važiuoti?

Jai pasakiau, kad Amerikon nuvažiavusieji lengviau užsidirba pinigų ir greičiau atsistoja ant savo kojų. Žiūrėkite, keli Bliuviškių vyrai, pusmetį pabuvę, siunčia rublius ir moka skolas. Jie į metus atmoka pinigus, paskolintus kelionei į Ameriką.

— Bet Amerikoje tu nieko nepažįsti? — ji mane gąsdino.

— Pirma aš nuvažiuosiu į Ameriką, ten kurį laiką pagyvensiu. Žinau, kad ten gyvena mano pusbrolis. Pradžioje jis mane priglaus, padės susirasti darbo, o vėliau, kai aš pramoksiu kalbos, tai stosiu į kurią mokyklą ir daug ko išmoksiu.

— Tai ko jau tu ten mokysiesi? — ji mane klausinėjo.

— Dabar aš dar pats nežinau, bet jei man viskas seksis, tai aš norėčiau būti gydytoju ir žmones gydyti, — jai aiškinau aš jau. — Jeigu negalėsiu žmonių gydyti, tai tada bandysiu pramokti galvijus gydyti. Juk tiek daug galvijų visai be reikalo nudvesia... Jeigu negalėsiu ir to pasiekti, tai tada pramoksiu kitokį amatą...

— O koks tau labiausiai patiktų? — ji manęs paklausė.

— Aš labiausiai norėčiau būti gydytoju, — jai atsakiau. — Man būtų smagu, jei galėčiau pagydyti visus sergančius žmones. Pirmon eilėn norėčiau pagydyti mūsiškius, mūsų gimines ir kitus, susirgusius. Man taip pat patiktų būti akių gydytoju, arba dantų gydytoju, arba kokiu kitokiu geru daktaru...

— Tai jeigu gydytum akis, tai būtum, kaip tas Karaliaučiaus vokietis, kuris ir man akis pagydė? — ji manęs paklausė.

— Aš galėčiau būti dar geresnis, nes dabar mokslas jau daugiau pažengė. Vokietijos gydytojai daugiau žino, negu Rusijos gydytojai, nes Vokietijoje mokslas geriau stovi. Amerikoje mokslas dar geriau stovi, negu Vokietijoje. Ten ir gydytojai turi būti geresni. Jeigu aš baigsiu gydytojo mokslą Amerikoje, tai aš būsiu toks geras, o gal dar ir geresnis, negu tas vokietis.

—Tai tu ir mane galėtum pagydyti? — ji susidomėjusi klausė.

— Kodėl ne? — atsakiau. — Jei būčiau gydytojas, tai ir galėčiau pagydyti.

Ji turėjo kataraktą, kuris jai buvo vykusiai nuluptas. Pradžioje viskas jai rodėsi per labai tirštas miglas, bet vėliau akys prasiblaivė ir ji nesiskundė. Bet jai patiko mintis, kad aš galėčiau būti gydytojas ir nelaimės metu padėti ne tik jai, bet ir kitiems šeimos nariams. Aiškus daiktas, ji būtų norėjusi, kad aš būčiau linkęs eiti į kunigus. Tokias mintis turėjo kiekvienas stambesnis ir geresnis Lietuvos ūkininkas. Bet po to, kas dėjosi pas mus su "žiburiu" ir "žagre", ypač po 1905 metų ir tėvo kalėjimo Lomžoje, kalbos negalėjo būti apie kunigystę. Tėvas būtų nenorėjęs leisti manęs į kunigus, pagaliau ir aš pats norėjau siekti mokslo žinių, dirbti audingą darbą, o ne gyventi iš aukų. Ubagavimas buvo svetimas jaunatviškai mano prigimčiai.

Jeigu būtų reikėję gyvenime pabadauti, tai gal ir būčiau paprašęs maisto alkiui numarinti, bet aš greičiau būčiau prašęs darbo, o ne duonos. Maistą, aprangą ir kitus būtiniausius dalykus aš buvau pasiryžęs pats užsidirbti, o ne prašinėti.

Man pavyko pirmiausia įtikinti motiną, kad kelionė į Ameriką ne tokia jau baisi. Pradžioje jai nepatiko, bet vėliau su ja apsiprato. Turint galvoje, kad tėvas buvo priešingas leisti mane į aukštesnę mokyklą, ji beveik sutiko mane išleisti į Kanadą, pas pusbrolį, kad aš pats bandyčiau siekti mokslo. Nežinau, kada ir ką motina kalbėjosi su tėvu, bet netrukus pastebėjau, kad ir tėvas jau nebuvo toks priešingas tai minčiai. Pamačiau, kad motina turėjo daugiau įtakos į tėvą, negu mums pradžioje atrodė. Ji tėvą labai gerai pažino ir mokėjo jį įtikinti, kad leistų man išvažiuoti. Ji nepajėgė jo įtikinti, kad jis leistų mane į aukštesnę mokyklą, bet ji pripratino tėvą prie minties, kad galiu leistis kelionėn į Kanadą.

Rudenį, kai buvo baigti patys svarbiausieji ūkio darbai, javai su pašarais suvežti, ir bulvės nukastos, tai ir vėl iškilo mano kelionės į Ameriką klausimas.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rerz. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepias skambinti 374-8012

Telef.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtad. 1—7 val., antrad., penktadieni nuo 1—5, treč. ir šestad. tiktai susitarus.

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepus — skambinti 471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Ketvirtad. ir šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1—4 po pietų, ketvirtad. nuo 5—7 val. vak
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2—8 val. vak. Penktadienį 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telef. HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE". — TURI GERIAUSIĄ PASISEKIMĄ BIZNYJE

KANADOS NAUJIENOS

Kiniečių pasirodymas Toronto metinėje parodoje

Šiemet nuo rugpiūčio 10 d. iki rugsėjo 5 d. vyko Toronte metinė paroda. Ją aplankė 3 milijonai su viršum žiūrovų, nes buvo nepaprastai šiltas ir gražus oras. Nebuvo nė vienos lietingos dienos. Berods, lijo keletą naktų, bet tas netrukdė lankytojų. Jau 17-tą dieną buvo peržengta 3 milijonai lankytojų riba.

Parodą labai domino raudonosios Kinijos pirmą kartą dalyvavimas. Kiniečiai buvo išsinuomavę didžiausią pastatą parodoje — Queen Elizabeth Building, kurį jie vieni pripildė savo eksponatais. Po Raudonosios Kinijos pripažinimo ir pasiuntinybės įkūrimo Raudonoji Kinija darosi Kanados rinkai labai aktuali, nes ji yra nuolatinis stambus kviečių pirkėjas. Pereitais metais ji pirko Kanadoje už 200 milijonų, o pardavė Kanadai tik už 20 milijonų. Suprantama, kad Kanada norėtų raudonąją Kiniją palaikyti kaip klijentą, o ši norėtų Kanadai daugiau parduoti. Suprantama, kad kanadiečiai lankytojai buvo suinteresuoti pamatyti ką kiniečiai galėtų Kanadai parduoti. Tas pats prekybinis motyvas vaidino didelę rolę Kanadai Kiniją pripažįstant.

Į parodą įžengus tuojau po dešinės rankos prie sienos kabėjo dideli paveikslai, kuriuose rodomas Chou En-Lai priimantis įvairias delegacijas — kinietiškas ir kanadiškas. Jose buvo matomi ir keli Kanados ministeriai bei prekybos delegacijos. Nuolatai besišypsantis jis stengėsi parodyti geriausią kiniečių veidą.

Toliau sekė apie pusę tuzino didelių kanadiečio dr. Le Bethune paveikslų. Šitas bolševikuojantis asmuo asmeniniai dalyvavo ispanų karuose ir paskui persikėlė į Kiniją, kur raudonose eilėse kovojo prieš Čiangkaišeką. Paveiksluose jis atvaizduotas kartu su kiniečių bendradarbiais bei delegacijomis ir epizoduose iš jo pokarinio gyvenimo Raudonoje Kinijoje. Jis didelėmis raidėmis pavadintas Raudonosios Kinijos heroju.

Toliau prie sienų kabėjo dideli plakatai apie tariamąją Kinijos naftos industriją. Atrodo, kad šitoje srityje kiniečiai daro didelių pastangų žengti pirmyn. Paveikslai vaizduoja įvairius naftos gręžimo bokštus ir didelio masto naftos perdirbimo įmones. Paveiksluose matomi laukai su daug juose naftos tankų. Parodyti dabar Kinijoje steigiamos mažesnio masto industrijos įmonių modeliai. Čia pat buvo didelis iš jadės akmens drožinėtas gamtovaizdis.

Pramonės skyrius toliau apstatytas dviračiais, laikrodžiais, barometrais, įvairiais smulkiais instrumentais, foto — aparatais, radijo bei televizijos aparatais ir muzikos instrumentai. Daug paveikslų iš operos ir baleto pasaulio.

Pakeliui matėsi paviljonai su įvairiais audiniais, paprastos arba šilko įvairių spalvų medžiagos. Jų kokybę nebuvo galima patikrinti, nes paviljonai iš visų pusių buvo virvių tvoromis aptverti su užrašais medžiagų neliesti. Buvo matyti įvairių rankdarbių, kurie darė gerą įspūdį.

Toliau matėme iš paprastos medžiagos arba iš porcelano padirbtų indų su moderniškais arba senais paišiniais, paimtais iš senų laikų iškasenų. Matėsi drožinių iš jadės akmens arba muilakmenio (soapstone). Kainų niekur nebuvo užrašyta.

Prie vakarų sienos kabėjo apie pusę tuzino didelių kilimų su kinietiškais motyvais arba be jų. Jų tarpe matėsi įvairių kilimukų, meniškų arba paprastų.

Trys paveikslai rodė kiniečių medicinos stovį. Viename paveiksle gydytojas kietu instrumentu kalė paguldytam pacientui galvą, o pacientas šypsojosi. Kitame paveiksle matoma nėščia moteris, kuriai būrys gydytojų Kaiser operacijos būdu išima vaiką, jis irgi šypsojosi. Trečiame paveiksle buvo rodomas medicinos pagalbos teikimas toli nuo centrų gyvenantiems piliečiams. Viename be kelio esančiame tarpkalnyje jojo trys iki ausų apsivynioję asmenys, kurie šitoje "dykroje" ieškojo pacientų.

Prie žemės ūkio skyriaus sienos kabėjo didelis Mao Cetungo paveikslas, rodantis šį asmenį priimantį žemės ūkyje nusipelnusius partijos pareigūnus. Paveiksle visi šypsosi dėl didelio žemės ūkio pakilimo Raudonoje Kinijoje. Atrodo, kad žemės ūkio tvarkymas priklauso Mao Cetungui. Viename paveiksle rodomą javų kirtimo mašina, kurios didumas net mane nustebino. Išstatytas visas skaičius maketų, kur rodomi buvusiose nederlingose žemėse pravesti žemių sutvarkymai, su platformomis antkalnėse ir vandens irigacija iš aukštesnių vietų. Visur pažymėta daug aukštesnis derliaus procentas. Dabartiniai kaimai šiose žemėse labai suglaudinti. Namai (barakai) ankštai sustatyti, tur būt, norint taupyti žemės.

Rodomos kelios iškimštos kinietiškos žąsys — didelės, su paleistais pagurkliais. Rodoma visokios rūšies vaisių, žirnių, pupelių, pupų, ir visa eilė kitų mums nepažįstamų grūdų bei sudžiovintų žemės riešutų. Buvo didelių sieninių paveikslų su kinietiškais laivais, plaustais bei keltuvais.

Pabaigoje vienas pasienis buvo apdėtas įvairiais konservais ir sausainiais. Prie išėjimo buvo galima jų pirkti. Kiek pastebėjau, sausainiai nerado pirkėjo, bet kiek daugiau buvo perkami konservai, nes jų įpakavimas darė gerą įspūdį. Ten pat buvo galima pirkti ir medžiagų, bet jos mažai rado pritarimo spalvos ir kokybės atžvilgiu. Retai kas pirko.

Čia ir pasibaigė paroda. Kaip iš atpasakojimo matyti, kiniečiai pasistengė pasirodyti esanti didelė valstybė, bet jos parodyta eksporto galimybė buvo labai maža. Parodos lankymas šiemet žymiai didesnis negu ankstyvesniais laikais, pasiekė 3,561,000,-000, tai yra 300,000 daugiau negu pernai. Parodos pastatas visą laiką buvo kimštinai pilnas. Lankėsi ir žymūs pareigūnai — ministeriai, ministeris pirmininkas Trudeau ir konservatorių opozicijos vadas Stanfield.

Vyrauja nuomonė, kad ši paroda yra didelis blefas, nes vargu kiniečiai gali užsiimti rimtu eksportu. Daugybė paveikslų siekė vakariečiams parodyti, kad ji dabartiniu metu daro didelę pažangą industrijos ir žemės ūkio reikalais, bet dar nėra pasiekę stovio, kad galėtų išmaitinti savo tautą kaip ir Raudonojoje Rusijoje. Socializmas puikiai moka žemės ūkį sugriauti, bet ne atstatyti.

Pereitą savaitę baigėsi Pekingo mieste Kiniečių industrijos paroda, kurioje aktyviai dalyvavo ir Kanados industrija. Kanadai šita paroda kainavo 2,000,-000 dol. Kanados skyriuje nuolatinis svečias buvęs Chou en Lai, parodai baigiantis, ją aplankęs ir Mao Cetung. Pagal laikraštines žinias kiniečiai užsakė už 7 milijonus Kanados prekių, o dėl tolesnių trijų milijonų dar einančios derybos.

Į parodą buvo nuskridęs ir Kanados užs. reik. ministeris Sharp. Chou en Lai buvęs paroda nepatenkintas, nes nematęs sniegui valyti mašinų ir "snow-mobilių". Kvebeko firma Sicord and Co. atsisakiusi jas išstatyti, nes maniusi, kad jos gaminiams šiuo metu dar nėra rinkos Kinijoje. Parodos metu Pekinge lankėsi apie 600 Kanados biznierių.

Dr. M. A.

GRADINSKAS
NEBEVARKITE:
NAUJOSIOS TV
LENGVIAUSIAI NUSTATOMOS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVĮ!

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11—12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamyte.
Apie senus laikus,
Kai aitvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersenienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ir užkštavimai. Naujienose galima gauti šių perlų ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVYLIKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė - Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. $1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apysakaitės vaikams. Dail. V. Simanavičiaus iliustruota, 130 psl., $1,80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys. Didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., $1,00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apysakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. $3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai, šiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., $1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusė knygų, pusė žaisių — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

ROCKFORD, ILL.

Serga Lietuvių Klubo choro dirigentas Liudas Jarošekas

Žinomas Rockforde ir kituose miestuose gerb. Liudas Jarošekas, Rockfordo Lietuvių klubo vyrų choro dirigentas buvo širdies sutrikimu sunkiai susirgęs, bet greita pagalba ir daktarų pastangos išgelbėjo gyvybę. Liudas atlaikė sunkias valandas. Dabar yra daktarų priežiūroje ir niekas negali jo lankyti. Ilsisi ir miega, dar tebėra sunkioje padėtyje. Jau tris širdies antpuolius pergyveno.

Dabar reikalingas ramumas be rūpesčių, gal sustiprės širdis. To linkime Liudui visi Liet. Klubo choristai ir visi lietuviai, kad pilnai pasveiktų.

Žvalgas

Joniškiečių klubas

Joniškiečių klubo veikla

Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros klubo eiliniame susirinkime rugsėjo 5 d., Hollywood salėje dalyvavo gausus narių skaičius. Pirm. Julia Sačauskas pasveikino atsilankusius po dviejų mėnesių atostogų.

Kluban nauja narė įstojo Brigita Perrey. Rašt. Antoinette Kalys perskaitė praeito susirinkimo protokolą ir valdybos narių pranešimus. Visi priimti vienbalsiai.

Piknikų komisija pranešė, kad abudu piknikai pasisekė labai gerai ir davė klubui pelno.

Klubas nutarė, kad prieš Kalėdas visi nariai važiuotų į lietuvių senelių namus, pasveikintų senelius su dainelėmis ir įteiktų jiems dovanas. Paskirta iš kasos vienas šimtas dolerių.

Po susirinkimo sugiedojo Ilgiausių metų gimtadienio proga Mary Dapkus ir Marie Strakstus.

Sužinota, kad mūsų narys Aleksas Samuolis rugsėjo 11 d. išvažiavo į Lietuvą.

Vakaras praėjo linksmoje nuotaikoje ir sudainuota daug smagių dainelių.

Ateinantis susirinkimas įvyks antradienį, spalio 3 d. Hollywood salėje.

A. K.

Eržvilkiečiai darbuojasi

Eržvilko Draugiško Klubo susirinkimas įvyko 1972 m. rugsėjo 6 d. Hollywood Inn salėje. Susirinkimui prasidėjus, pirmininkė Helen Vengelauskas pasveikino narius, grįžusius po atostogų, bet pranešė liūdną žinią — narė Barbora (Bessie) Zapolis neseniai mirė. Nariai pagerbė ją atsistojimu, vienos minutės tyla.

Į klubą įstojo Raymond Rudauskas, Hollywood Inn salės savininkas. Sylvia Danta ir John Passt. Visi nauji nariai yra jauni, turi daug geros energijos.

Įvykusio pikniko raportas. Davė pelno $157.00. Komisija, kuri surengė pikniką, pastebėjo, kad jeigu nebūtų buvę gerų rėmėjų ir gerų darbininkų, nebūtų tokio gražaus pelno.

Šį mėnesį yra gimtadienis veiklios narės Lorrie Samolis, todėl po susirinkimo jai buvo sudainuota "Happy Birthday". Pagal klubo seną nutarimą, po susirinkimo buvo skanių užkandžių ir gėrimo.

Klubo susirinkimo nebus spalio mėnesį, bet įvyks lapkričio 1, 1972.

Ne korespondentas

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Kantrybėje įūsų užlaikysite savo sielas. Luko 21:19.

Apaštalas Jokūbas pasakė: "Duokite kantrybei atlikti savo tobulą darbą, kad būtumėt tobuli, sveiki ir nieko nestokuojanti". Todėl aišku, kad kantrybė bet kokiame laipsnyje turi kitas charakterio ypatybes. Bet Dievo vaikuose tikėjimas turi eiti pirm kantrumo, ir jų kantrumas paprastai yra matuojamas jų tikėjimu. Jeigu kuris Krikščionis neturi kantrumo nė ramybės, be abejonės kad tai reiškia neturėjimą užtektinai tikėjimo į Dievą; nes kitaip jis galėtų suraminti save Dievo maloningais prižadais ir ramiai laukti jų išsipildymo. Savo darbo sekmes ir laikus bei valandas jis tur palikti Dievo rankose; užtenka jam, kad uoliai pasidarbavo ir panaudojo savo energiją.

Kristus pasakė, kad jis įsteigs bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gavsite, jei parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavist, 3715 West 66th Street, Chicago, Illinois 60629.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽEIKOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS F. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArus 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArus 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

RIMA JANULEVIČIŪTĖ

ŽIUPSNELIS IŠ "MOKSLEIVIŲ" STOVYKLOS DAINAVOJE

— Mergaitės, kelkitės! Šv. Mišios už penkiolikos minučių! Mergaitės! — Tai p. Balčiūnienė prikelti mus bando.

— Dėkit ilgas kelnes! Šiandien šalta.

Vos, vos išsirioglinu iš lovos, apsiprausiu ir apsirengiu. Kita vadovė eina per baraką visu balsu rėkdama:

— Penkios minutės, mergaitės!

Reikia manyti, kad tai Ramūnė Sakalaitė.

Šiltai apsirengusi iškišu bėgančią nosį pro duris. Nusipurtau. Brrr, kaip šalta! Niekur nenoriu eiti; tik atgal į lovą. Vadovei pasirodžius imu skųstis:

— Rasa, man labai skauda gerklė ir nosis bėga. Atrodo, kad ir temperatūros turiu.

— Paprašyk ponios Balčiūnienės, kad apžiūrėtų.

Nutapnoju pas ponią, kuriai išverkšlenu savo pasaką. Apžiūrėjus gerklę ir pridėjus ranką prie kaktos, susirūpina.

— Rima, tučtuojaus lovon! Dar labiau susirgai. Šiąnakt į laužą, nemanau, kad eisi!

Keista, bet man jau nebešalta, o ir gerklė staiga nustojo skaudėti.

— Nereikia į lovą, ponia. Aš šiltai apsirengsiu.

Ponia Balčiūnienė šypsodamasi purto galvą. Jau ne pirmą sykį laužas pagydė mirštančią ligonę.

Skubinu į Šv. Mašias, kurias laiko kun. Januška iš Kanados. Po mišių aš, Asta, Danutė ir Ofelija skubame prie valgyklos. Raginame ir kitus. Išsirikiuojame prie valgyklos ir nužygiuojame prie vėliavų. Eugenijus Girdauskas, MAS Centro Valdybos pirmininkas ir mūsų komendantas, prabyla:

— Būrelių pranešimai! Mergaitės pradeda!

Pasigirsta:

— Visos "Pikčiurnos" čia, visos "Širšės" čia, visos "Bobos" čia, visos "Pupos" čia, visos "Pupytės" čia, visos "Vėsios" čia, visi "Pirmieji" čia, visi "Rasabraukliai" čia ir t. t.

Pasibaigus pranešimams:

Garbės sargyba prie vėliavų.

Garbės sargyba bėgte nubėga ir nekantriai laukia iki Eugenijus leis vėliavas kelti. Bet jis laukia absoliutiškos tylos. Pagaliau:

— Vėliavas keliame tautos himnu.

Turbūt nėra buvę atsitikimo, kad taip greitai būtų sugiedotas himnas ir jaunimas stovėtų taip aukštai pakeltomis galvomis.

— Garbės sargyba atgal į vietas.

Tie, "sušilę", grįžta į jaukesnę vietą.

— Dabar Onilė turi pranešimą apie šio vakaro programą.

Oi, kaip mums čia šalta stovėti!

Pasigirsta Onilės švelnus balsas:

— Aš noriu, kad kiekvienas būrelis paruoštų kokį nors vaidinimėlį šio vakaro laužui.

Girdisi bumbėjimas ir vienas balsas:

— Ar būtinai reikia?

— Jei neturėsite pasirodymo, tai nebus laužo ir eisime anksti gulti. Aišku?

Tokiu grasinimu mus stovykloje priverčia padirbėti.

Vėl atsistoja Eugenijus. Nejaugi ir jis turi pranešimų? Ačiū Dievui, nepraneša, o mus kviečia valgyklon pusryčių. Sulekiam valgyklon prie maisto lyg laukinukai. Maldą greit atbarškinam ir puolam tašyti blynus, geriam karštą kakavą ir po truputį sušylam.

Bet vėl tas Eugenijus stojasi. Ko gi jis dabar nori? Tur būt pamiršo ką nors pranešti. Šypsosi lyg velniukas.

— Aš turiu jums papasakoti įdomų atsitikimą. Šiandieną anksti ryte sugavome du bernužėlius, einančius aplankyti savo draugužių mergaičių barake.

Pakyla švilpesys ir ūžesys. Mergaitės juokiasi, spėlioja kas tai galėtų būti, o bernai kvatojasi, nes žino kas tie du "bernužėliai". Eugenijus kelia ranką, prašydamas tylos.

— Tad, norėdami, kad jų "naktiniai pasivaikščiojimai" nepasikartotų, mes jiems turime darbelį. Gintaras Dalinda ir Rimas Juodis, prašome į priekį.

Dar didesnis klegesys. Gintaras, pramintas "Tom Jones" ir Rimas, mūsų "vėsiausias" stovyklautojas, juokdamiesi atsistoja. Bet jų juokas miršta, kai Baz (Algio Juzikonio) rankose išvysta kastuvą ir kirvį.

— Gintarai, tau kirvis, o Rimui — kastuvas.

Pasiėmęs už rankų, Baz veda juos prie lango.

— Matote tuos penkius medžius. Pasirinkite vieną ir iki vakaro jį nukirskite. Pradėsite tuoj po pusryčių.

Gintaras ir Rimas, iš veidų matyti, nepatenkinti. Betką padarysi — bausmė. Eugenijaus paskutinis žodis:

— Dar keturi medžiai lieka. Tai . . .

Malda. Pusryčiai baigti. Reikia eit tvarkytis. Kambariai lyg kiaulių tvartai, o už pusvalandžio inspekcija. Laikas bėga greitai. Pasišnekučiuodamos klojame lovas, menkniekius kišam į pagalves, maistą slepiam. Žiūrėk, jau atbėga mergina iš kito būrelio:

— Eugenijus ateina!

(Bus daugiau)

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato
J. B. KONČIAUS knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai $4,00, minkšti — $3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI
YRA GERIAUSIA DOVANA
Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.
Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.
GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE

Iš Našliukų Klubo veiklos

Po dviejų mėnesių atostogų ir poilsio, rugsėjo 8 dieną Hollywood Inn svetainėje įvyko šios veiklios organizacijos susirinkimas. Narių susirinko daug. Ypač moterų buvo daug, vyrų mažiau. Klubo pirmininkė Mary Neberieza pradėjo susirinkimą, maloniai visus pasveikino. Pagerbti 3 mirę klubo nariai minutės atsistojimu.

Įstojo į našliukų klubą 5 nauji nariai. Pirmininkė apgailestavo, kad valdyboje trūksta dviejų narių, būtent, nutarimų raštininkės ir korespondento. Raštininkė Mary Urbelis nuoširdžiai ėjusi finansų sekretorės našliukų klubo pareigas 12-ką metų, jau seniai serga. Jai buvo pasiųstas gražus laiškelis, kurį finansų sekretorius Anna Condux perskaitė susijaudinusi. Visi apgailestavo, kad Mary Urbelis nebegrįš prie savo mylimo raštininkės darbelio. Jos vietoje laikinai raštininke buvo išrinkta Viktorija Sinka. Buvo pranešta, kad ir naujoji raštininkė apsirgo ir yra Holly Cross ligoninėje.

Buvo paprašytas Našliukų klubo iždininkas Jonas Jonikas. Jis gražiai perskaitė protokolą . Jis pats apsiėmė visus nutarimus įrašyti į protokolų knygą. Su korespondentu irgi tos pačios bėdos. Ilgametis korespondentas Antanas Jusas jau daugiau kaip pusė metų serga ir yra slaugytojų namuose. Nėra žinios, kada Jusas pasveiks ir sugrįš prie korespondento pareigų.

Našliukų valdybos raportai buvo priimti vienbalsiai. Buvusio pikniko komisijos raportą paruošė Sofija Petrošius. Su geru pelnu jis priimtas. Išrinkta komisija — A. Condux, M. Neberieza, S. Petrošius. Jos bus darbininkės pikniko, kuris įvyks rugsėjo 17-tą dieną O. Bruzgulienės darže.

Taip pat buvo išrinkta komisija ir darbininkai metiniam banketui, kuris įvyks spalio 15 dieną Polonia Grove svetainėje, esančioje 44 gatvėje ir Archer.

Apsvarsčius klubo reikalus, po susirinkimo buvo vaišės, o prie George Joniko muzikos visi linksmai šoko. *Koresp.*

Astronautas Charles Conrad Jr., 42 metų, vadovaus pirmai erdvės laboratorijos kelionei, kuri truks 28 dienas. Čia jis praktikuojasi miegoti stačias Houstono erdvės tyrimų centre. Astronautai miegos prie erdvėlaivio sienų pritvirtintuose maišuose.

TRUMPAI

— Bendruomenės Spaudos ir radijo suvažiavimu Tabor Farmoje, Michigan, susidomėjimas didelis ir jau peršoko 100 dalyvių skaičių. Suvažiavimas prasidės šį penktadienį žurnalistų suvažiavimu, o baigsis sekmadienį vakare.

◆ Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugija rengia linksmą Rudens Balių, kuris įvyks šeštadienį, rugsėjo 16 dieną 7:30 val. vak. Balio Pakšto salėje, kampas 38-os g-vės ir California Ave.

Draugijos valdyba, maloniai prašo visus Brighton Parko namų savininkus bei svečius šiame baliuje skaitlingai dalyvauti. Svečiai bus vaišinami gardžia vakariene, veiks baras, turtingas laimės šulinys, linksma programa ir smagus B. Pakšto orkestras.

Bilietus iš anksto galima įsigyti Pr. Rumšos maisto parduotuvėje, 4359 So. Maplewood Ave., telef. VI 7-2149 arba prie įėjimo.

Įėjimas ir vakarienė tik 6 dol. asmeniui. (Pr).

◆ Waukegano Lietuvių Bendruomenė rugsėjo 17 d. ruošia gegužinę ir lietuvių dailininkų — Antano Petrikonio, Jadvygos Paukštienės ir Antano Skupo meno darbų parodą dr. R. ir K. Giniočių sodyboje, 2621 No. Sheridan Rd., Waukegan, Ill. Pradžia 1 val. Parodoje išstatyti paveikslai bus išparduodami varžytynių būdu. Pelnas skiriamas Lietuvių Fondui. Valdyba kviečia Chicagos ir apylinkių lietuvius užbaigti vasarą Waukegane. Esant blogam orui, gegužinė įvyks sekantį sekmadienį, rugsėjo 24 d. (Pr).

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MODERN FOLDING CARTON PLANT
NEEDS EXPERIENCED
• GLUE MACHINE OPERATORS
For Post S. L. and International R. A.
• CUTTING PRESSMEN — MIEHLE FLAT-BED
• REAM CUTTER OPERATORS
• FEEDERS FOR LITHO-PRESS ROOM.
ROCKFORD PAPER MILLS, INC.
7000 N. MANNHEIM RD.
ROSEMONT, ILLINOIS
Days — call — 312 — 774-7000
Eve. — call — 312 — 956-0169
Ask for Mr. YOUGA

MACHINE SHOP
EXPERIENCED SHORT RUN SHOP.
Permanent plus fringe benefits.
Paid vacation.
STANSI-FISHER SCIENTIFIC CO.
1231 N. HONORE ST.
772-3100 — JIM MICH

PARTS ASSISTANT
Must have knowledge of foreign auto parts. Busy dept. Exc. oppty. for ambitious young man. Salary open. Hospitalization, pension, vacation.
Ask for MR. LOGAN
LOEBER MOTORS, INC.
TEL. 944-0500

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

BARMAIDS
Patyrusi. Šeima — 3 suaugę. Gyventi vietoje (atskiras kambarys) arba kitur. Arti šiaurinės miesto dalies. 5 dienas per savaitę. Alga $75 savaitėje. Uniformos parūpintos. Turi kalbėti angliškai ir turėti rekomendacijas. Skambinti Miss LUNDGREN, 346-6111, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. paprastomis dienomis.

FARMAIDS
DAYS
OR
NITES
Call between 12:00 & 3:00 P. M.
278-6930

HOUSEKEEPER NEEDED
4 days a week 12 noon to 6 P. M., cook 1 meal, washing, ironing, light housework.
Oak Lawn area.
Call Dr. RATAJIK
GA 2-4755 or GA 2-6056

SUAUGUSI MOTERIS nori nuomoti 4 kambarius Bridgeporto apylinkėj. Skambinti La 3-2736 nuo ryto iki 6 val. vak.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

POSITIONS OPEN IN HEALTH CARE FACILITY
EARN WHILE YOU LEARN
Immediate openings for full & part time personnel.
• NURSES, R.N.'s & L.P.N.'s
• COOKS & KITCHEN HELPERS
• NURSING AIDES & ORDERLIES
• HOUSEKEEPING PERSONNEL.
No exp. nec. will train. We pay whille you learn.
Outstanding fringe benefits. Life ins. Major med. Health care. Pd. vac. Sick leave.
Call 971-2645
or apply in person
FOUR SEASONS NURSING CENTER
5801 S. CASS AVE. WESTMONT, ILL.

EXPERIENCED COOK
For modern kitchen at Lake Forest College. Excellent benefits including paid vacations, good working condition, uniforms furnished. Apply at
SZABO FOOD SERVICE
% Lake Forest College
SHERIDAN RD. LAKE FOREST, ILL.
Or for appt., Call 234-1060

MEDICAL OPPORTUNITY
L. P. N's (Evenings)
3—11 and 11—7. Nursing Home.
Eperienced preferred.
Convenient to transportation.
Full time. — Part time.
L. P. N's — all shifts.
CR 7-6868

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMI
IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
40% iki 50% nuolaida. Galima pirkti lalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So WESTERN AVE

— Dr. Juozo Bartkaus 75 metų amžiaus pagerbimo vakarienė įvyks š. m. rugsėjo 16 d., Chicagoje. Komitetas sudarytas iš tų organizacijų narių, kurioms jubiliatas priklauso.

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

38-TA IR ROCKWELL, 5 kambarių medinis su pilnu rūsiu. $10,000.
31-MA IR HARDING, 2 lotai ir 4 kambarių medinis namukas. $10,900.
56-TA IR MOZART, 4 mieg. mūrinis su rūsiu. Tik $22,000.
44-TA IR TALMAN, 2 butų po 5 kamb. medinis. $18,900.
43-ČIA IR CAMPBELL, 2 butų po 5 kamb. mūrinis. $23,500.
48-TA IR KARLOW, 5 ir 6 kambarių mūrinis. $28,000.
44-TA IR FRANCISCO, 2 butų po 5 kamb. mūrinis. $30,000.
LEMONTE, lotas ir 3 mieg. naujai statomas namas.
32-RA IR HALSTED, restoranas su 6 kambarių butu. $390 pajamų į mėn.
BIZNIO LOTAS, B-1 zona, 50×150', prie 95-tos ir Roberts Rd.
Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5551

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange šalygoj)
Pigūs automobilių draudimai.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai į kitoki blankai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Agent Fire and Casualty Company

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

SAUGUMAS NAMUOSE

LIUKSUS MODERNUS beveik naujas 5½ kambarių mūras. Sausas, įrengtas beismantas, air-cond., karpetai, alum. langai. Patio, garažas. Marquette Parke. $25,900
MODERNUS NAUJAS 2 butų mūras Marquette Parke. 2 auto garažas. Ceramic vonios. Apsaugotas beismantas. 3 gazu šildymai. Alum. langai. Tuoj galima matyti. $36,300.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke prie mokyklos. Kaina rimtam pardavimui.
6 KAMBARIŲ mūro octagon bungalow. Viskas liuksus ir nauja viduje. Apie 63-čią ir Pulaski. $27,700.
2 AUKŠTŲ NAUJAS MŪRAS. Modernūs įrengimai. Tinka Dr. ofisui ir liuksus butas gyventi. Arti mūsų. $39,900.
8 KAMBARIŲ 1½ aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Įrengtas beismantas. Garažas. Arti 83-čios ir Kedzie. $32,000.
6 BUTŲ LIUKSUS, 2 aukštų mūras ir 4 auto mūro garažas. Gazo šildymas. Puikios pajamos — gyventi Marquette Parke. $69,900.
2 AUKŠTU 2 BUTŲ NAMAS, platus lotas. Garažas. Arti mūsų. — $22,000.
10 BUTU MŪRAS, apie $15,000 pajamų, arti 65-tos ir Kedzie. $73,500.
Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

6 KAMBARIŲ MŪRINIS. Moderni vonia, spintelės, karšto vandens šilima gazu, 1½ auto garažas. Marquette Parke. $21,900.
GRAŽUS 6 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios. Alumin. langai. Nauja šilima gazu. Geros pajamos. Marquette Parke. $67,500.
4 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios, spintelės, nauja šilima gazu, alumin. langai, 3 automobilių garažas. Tik $52,000.
2 PO 5 MŪRINIS. Spintelės, nauja šilima gazu, alumin. langai, 2 auto garažas. Tik $27,900.
GRAŽUS 2 BUTU MŪRINIS. Dideli kambariai, modernios virtuvės, vanities, naujas šildymas gazu, 2 auto garažas. $36,500.
11 BUTU 7 metų mūras. Koklinės plytelės, šaldytuvai ir virimo pečiai, šildymas gazu, alumin. langai. Pajamu apie $23,000. Apylinkė 59-tos ir Kedzie. $150,000.
NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

1½ AUKŠTO 6 ir 3 kambarių 20 metų modernus ant 33' sklypo. Idealu giminingoms šeimoms.
12 BUTU MŪRINIS 7 metų. Įvairaus dydžio butai. 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.
MŪRINIS BUNGALOW 5 kambariu — 2 miegami. Centralinis oro šildymas. Garažas. Dideli kambariai, naujai išdažyti. 64-ta ir Sacramento. — 24,500.
5 KAMBARIŲ — 3 miegami. 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklepas. Garažas. Gražiai aptvertas ir apsodintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. $25,500.
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)
TEL. 436-7878

MARQUETTE PARKE savininkas parduoda 2 butų po 4 kambarius mūrini. Aluminijaus langai, spintelės, uždari porčiai, sausas sklepas, 2 mašinų garažas, gera transportacija. $195 nuomos. Tel. GR 6-5924.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DĖL AUKŠTOS KOKYBĖS, KAINOS IR SĄŽININGUMO NAMŲ REMONTO DARBUOSE
Stogų dengimas, Vandens nutekėjimo vamzdžiai, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas. Mūrininko, staliaus cemento ir dažytojo darbai. Veltui ikainavimas. Skambinkite dabar
AL BELEAKUS. TEL. 238-8656

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIĄ PASISEKIMĄ BIZNYJE